

PYSÄKKI

Lyhytelokuva onnellisuudesta

LAHDEN AMMATTIKORKEAKOULU
Viestinnän koulutusohjelma
Elokuva ja TV-ilmaisu
Ohjauksen opinnäytetyö
2006
Antti Pirinen

Lahden ammattikorkeakoulu
Viestinnän koulutusohjelma
Elokuva- ja TV-ilmaisun osasto

ANTTI PIRINEN

Lyhytelokuva, Pysäkki

Ohjauksen opinnäytetyö, 44 sivua, 39 liitesivua
Kevät 2006

TIIVISTELMÄ

Opinnäytetyöni on ohjaajan työ lyhytelokuvan Pysäkki, tuotannossa. Lyhytelokuva on Elokuva- ja TV-ilmaisun osaston tuotantoa, jonka yhteydessä tekevät oman opinnäytetyönsä myös, elokuvan kuvaaja Timo Nissi ja leikkaaja Jasmiini Ottelin

Ohjaajan työ on varsin pitkä prosessi, joka voidaan jaotella esituotantoon, tuotantoon eli kuvauksiin ja jälkituotantoon. Kaiken kaikkiaan ohjaaja vastaa taiteellisessa mielessä koko elokuvan kokonaisuudesta ja hänellä on myös viimeinen sana kaikissa taiteellisissa ratkaisuissa.

Esituotannon aikana ohjaaja tutustuu käsikirjoituksen aiheeseen, sisältöön, henkilö hahmoihin ja maailmaan perinpohjaisesti. Ohjaajan tärkeimpiä töitä esituotannon aikana ovat näyttelijävalinnat. Myös työryhmästä ohjaaja valitsee usein ainakin taiteellisesti vastaavat henkilöt ja suunnittelee heidän kanssaan elokuvan tyylin ja toteutuksen.

Kuvauksissa ohjaajan ensisijainen tehtävä on työskentely näyttelijöiden ja kuvaajan kanssa.

Jälkituotannon aikana ohjaaja osallistuu tiiviisti elokuvan leikkaukseen ja äänisuunnitteluun. Sitä kautta hän pyrkii varmistamaan, että lopputulos vastaa hänen odotuksiaan.

Omalla kohdallani suuri työ elokuvassa Pysäkki, on ollut myös käsikirjoitus, jonka olen kirjoittanut yhdessä toisen käsikirjoittajan Ilmari Ahon kanssa.

Elokuva ja TV-ilmaisun osastolla on muodostunut myös käytäntö, jossa ohjaaja vastaa itse alusta loppuun myös elokuvan toteutumisesta tuotannollisesti.

asiasanat: lyhytelokuva, ohjauksen opinnäytetyö, ohjaajan työ, esituotanto, tuotanto, jälkituotanto, käsikirjoitus, tuotanto

Lahti University of Applied Sciences
Institute of Design, the Degree Program in Visual Communication
Department of Film and Television

ANTTI PIRINEN

Short film, Pysäkki (English title: Plateau)

Degree work, directing, 44 pages, 39 appendix pages
Spring 2006

ABSTRACT

My degree work is to work as a director in a short film production. This short film, Pysäkki is a production of Department of Film and Television. There is two other degree works included in the same production from the director of photography, Timo Nissi and editor Jasmiini Ottelin.

It's a long process to direct a short film and the work can be logically divided into three different periods: pre-production, production i.e. the shootings and post-production. On the whole the director is responsible for all artistic choices and therefore he also has the strongest word in making decisions.

During the pre production the director makes the necessary research to have a good command of the screenplay. That means completely become familiar with the subject, the characters and the world surrounding them. One of the director's main responsibilities during the pre-production is casting. He also chooses the main crew with whom he designs the style and production of the film.

During the shootings director's primary responsibility is to work with the actors and the director of photography.

Director takes closely part in editing and sound designing during the post-production. By this he tries to make sure that the final film meets with his intentions.

In my case there has been a great work with the screenplay. I was the screenwriter of the film with another screenwriter Ilmari Aho.

At the Department of Film and Television there has become a practice that the majority of producer's responsibilities has to take care by the director.

related words: short film, degree work, directing, pre-production, production, post-production, screenplay

SISÄLLYS

	sivu
JOHDANTO	1
1 IDEA	3
1.1 Sisältö	3
1.2 Muoto	4
1.3 Ensimmäiset työperiaatteet ja projektin käynnistys	5
2 KÄSIKIRJOITUS	7
2.1 Kevät	7
2.2 Kesä	8
2.3 Syksy	8
2.4 Talvi	9
3 ESITUOTANTO	11
3.1 Esitutannon tavoitteet ja toteutus	11
3.2 Rahoitus	12
3.3 Ohjaajan ennakkotyöt	14
3.3.1 Ideointi	14
3.3.2 Casting eli roolitus	14
3.3.3 Kuvasuunnittelu	17
3.3.4 Äänisuunnittelu	19
3.3.5 Ohjaussuunnitelma	19
3.4 Aikataulukutus	21
3.5 Kuvauspaikat	21
3.6 Työryhmän kokoaminen	22

4 TUOTANTO (kuvaukset)	24
4.1 Tuotannon lähtökohdat ja tavoitteet	24
4.2 Työtavat ja käytännön järjestelyt	25
4.3 Työskentely näyttelijöiden kanssa	26
4.4 Työskentely kuvaajan kanssa	27
4.5 Toteutus kuvauspaikoilla	29
4.5.1 Ensimmäinen kuvauspäivä	29
4.5.2 Toinen kuvauspäivä	30
4.5.3 Kolmas kuvauspäivä	32
4.5.4 Neljäs kuvauspäivä	34
4.5.5 Viides Kuvauspäivä	36
5 JÄLKITUOTANTO	38
5.1 Jälkituotannon toteutus ja tavoitteet	38
5.2 Leikkaus	38
5.3 Äänityöt	39
5.4 Musiikki	40
5.5 Grafiikka	41
–	
LOPPUTULOS	42
LÄHTEET	44
LIITTEET	45

JOHDANTO

Tässä opinnäytetyön kirjallisessa osassa seuraan lyhytelokuvani, Pysäkki valmistumista aivan alkumetreiltä ensi-iltaan ja jälkitunnelmiin asti. Koska varsinaisen työni aihe on ohjaajan työ, pyrin pitämään käsittelyn pääpainon ohjaajan näkökulmassa. Johtuen siitä että olennainen osa koko prosessia on ollut myös käsikirjoitus ja tuotanto, en halua täysin sulkea niitä pois käsittelystä.

Projektin alkusysäyksestä lähtien olen pitänyt yhtenä tärkeimmistä ohjenuoristani unohtaa sen että olen tekemässä opinnäytetyötä. Syy tähän on yksinkertainen. Tarkoituksena on tehdä lyhytelokuva. Uskon että alitajuisesti on todella suuri merkitys sillä, että tavoitteena on tehdä mahdollisimman hyvä elokuva, kuin että tavoitteena olisi tehdä mahdollisimman hyvän opinnäytetyö. Mielestäni perinteisesti Elokuva ja TV-ilmaisun osastolla on painotettu liikaa ”lopputyö”-ajattelua. Tällöin helposti muodostuu alitajuiseksi tavoitteeksi hyvä palaute opinnäytetyö kritiikissä. Kyseistä tilannetta olen halunnut ajatella nimellä ensi-ilta.

Tietenkään ei voi sulkea pois sitä, että kyse on joka tapauksessa opiskelija tuotannosta. Se on tosiasia joka tulee ottaa huomioon alusta asti projektia suunniteltaessa. Tämä seikka näkyy myös käsittelyssäni monellakin tapaa. Se että toimii ohjaajana Elokuva- ja Tv-ilmaisun osastolla tarkoittaa myös suunnatonta tuotannollista vastuuta. Osaston tilasta johtuen, ohjaaja nimittäin joutuu vastaamaan tuotannollisesti alusta loppuun siitä, että elokuva ylipäänsä näkee päivänvalon. Käytännössä se tarkoittaa sitä, että paljon taiteellisen työn resursseja kuluu käytännön asioiden hoitamiseen.

Olennainen seikka käsiteltäessä ohjaajan työtä on kysymys: Mitä on ohjaajan työ? Se on kysymys, jonka vastausta jokaisen ohjaajan on omalla kohdallaan etsittävä, koska vastaus ei ole yksiselitteinen. Erilaisia näkemyksiä ohjaajan työstä on loputtomiin ja varmasti suuri osa ohjaajista myös suhtautuu omaan työhönsä eri tavalla kuin kollegansa. Yksi muuttuja joka vaihtelee ohjaajasta toiseen, on se suhde kuinka

suuri osa elokuvan tekemisestä on muille tekemistä ja kuinka suuri osa itselle tekemistä. Tämä suhde on myös mielestäni yksi tärkeimpiä seikkoja, joka ohjaajan täytyy tehdä selväksi itselleen. Itse uskon että on oltava rehellinen itselleen ja tehtävä sitä ns. ”omaa juttuaan”. Mutta vaikka en halua vedota niihin katsojiin, jotka ovat massaviihteen suurkuluttajia, ei elokuva kuitenkaan ole minulle mitään, jos ei sillä pysty jollain tavalla vaikuttamaan yleisöön. En myöskään halua, että kohdeyleisössä ovat vain ne muutamat ihmiset, joilla on täysin samanlainen maku elokuvan suhteen kuin minulla. Siksi minun on suhtauduttava omaan työhöni astetta yleisemmällä perspektiivillä kuin esimerkiksi taiteilijan, joka toteuttaa työssään vain itseään. Oikea tasapaino muille tekemisen ja oman itsensä ilmaisemisessa on seikka, jonka pyrin pitämään mielessä jokaisessa työvaiheessa ja jokaista ratkaisua tehtäessä. Nimittäin yksi puoli ohjaajan työtä on nimenomaan valintojen tekoa kahden vaihtoehdon välillä. Usein molemmissa vaihtoehdoissa on jotain josta ei haluaisi luopua.

Myös käytännön työssä on paljolti kysymys tasapainosta. Ohjaajan on voitava omalla tekemisellään ja esimerkillään saada muu ryhmä mukaan ja antamaan elokuvalle kaikkensa. Tämä tarkoittaa myös sitä että ohjaaja ei voi näyttää epävarmuuttaan silloin kun sitä on, tai ainakaan sitä ei varta vasten kannata tuoda esille. Ohjaajan on myös oltava jonkin asteinen auktoriteetti, erityisesti silloin kun ongelmatilanteessa vaaditaan päättäväistä toimintaa. Kuitenkin toinen puoli on se, että aina on oltava oma itsensä. Jos yrittää millään tavalla teeskennellä jotain muuta kuin on, menettää otteen ennemmin tai myöhemmin.

Kaikkien lukuisten valintojen ja tasapainottelun keskellä pyrin itse yleensä etsimään elokuvasta muutaman punaisen langan jota seuraan. Yritän tehdä itselleni selväksi mistä elokuva pohjimmiltaan kertoo, mikä itselle ohjaajana on elokuvassa keskeistä ja olennaista ja mitä haluan katsojalle elokuvalla kertoa. Kun nämä seikat ovat kirkkaana mielessä ja pyrkii tekemään kaikki taiteelliset valintansa näitä ohjenuoria seuraten, on mielestäni hyvin lähellä sitä, mitä on ohjaajan työ!

1 IDEA

1.1 Sisältö

Sain idean elokuvasta Pysäkki alkuvuodesta 2005. Kehittely lähti liikkeelle ajatuksesta, että syntyy tilanne, jossa mies joutuu sattumalta todistamaan vaimonsa aviopetoksen. Minua kiehtoi ajatus siitä, että päähenkilö pitäisi vihan ja mustasukkaisuuden sisällään, nielisi kiukkunsa, eikä purkaisi sitä esimerkiksi välittömään väkivallan tekoon. Tämä olisi osaksi seurausta päähenkilön sitkeästä luonteesta ja osaksi hänen avioliittonsa liekin hiipumisesta tai suvantovaiheesta.

Ehkä suurin innoittaja aiheen pariin oli Ernest Hemingwayn (2001, 9) novelli Francis Macomberin lyhyt ja onnellinen elämä. Novelli kertoi tarinan pariskunnasta, joka oli metsästysretkellä Afrikassa. Heidän avioliittonsa tyhjyys ruumiillistuu savannien keskellä sijaitsevassa telttaleirissä. Tarinaa kerrotaan miehen näkökulmasta, joka tiedostaa liiton kylmyyden. Yöllä herätessään mies joutuu todistamaan vaimon ja oppaana toimivan metsästäjän rakastelun. Mies ei kuitenkaan paljasta saaneensa tietää asiasta, vaan valmistautuu aamulla alkavaan leijonan metsästykseseen. Ehkä juuri se seikka, että mies nielee kiukkunsa, sai tarinan tuntumaan jollakin tapaa yllättävän suomalaiselta. Lähdin kehittelemään aihetta suomalaisessa maisemassa.

Tarkoituksena ei ollut kuitenkaan millään tavoin yrittää muokata samaa tarinaa suoraan elokuvaksi, enkä kyseistä novellia ole sittemmin avannutkaan. Huomasin että minua ylipäänsä kiehtoi ihmisessä piilevän vihan ja katkeruuden kuvaaminen luonnollisena ja tärkeänäkin osana ihmisyyttä ja ainakin omissa silmissäni hieman tragikoomisena ilmiönä. Jotenkin vastaavanlaisia aihepiirejä tuntui löytyvän myös esim. Tsehovin novelleista, joita olin edellisenä syksynä lukenut. Myös esim. Veikko Aaltosen (2004) elokuva Kari Hotakaisen (2002) romaanista Juoksuhaudantie, oli yksi innoittajistani aihepiiriä kehittäessäni.

Varsin varhaisessa vaiheessa syntyi myös ajatus päähenkilöstä, joka kärsisi eräänlaisesta nykyihmisen syndroomasta, kuten ilmiötä nimitin. Se koskee ennen kaikkea omaa sukupolveani, jonka elämää tuntuu leimaavan tietynlainen päämäärättömyys. Voisiko olla että aiemmilla sukupolvilla peruspäämäärät olivat enemmänkin yleisen tilanteen sanelemia? Meiltä ei halla vie satoa, meitä ei kutsuta rintamalle eikä meidän tarvitse edes käydä töissä saadaksemme ruokaa pöytään. Tämän ajatuksen pinttyminen päähäni oli kuitenkin myös ehkä ensimmäinen suuri ongelmakohta dramaturgisen kehittelyn ja käsikirjoituksen kannalta. Asetelma on helppo nähdä lähtökohtaisesti masentavana ja lisäksi henkilö ilman päämäärää on dramaturgisesti ongelmallinen.

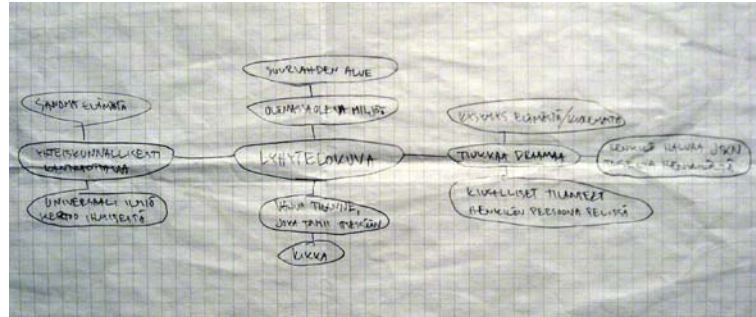
Halusin myös luoda tarinan jossa elämää opittaisiin katsomaan uusin silmin, eri näkökulmasta. Lopullisessa tarinassa, tästä muodostuikin elokuvan kantava voima.

1.2 Muoto

Jo syksyllä 2004 olimme sopineet vuosikurssilaiseni Timo Nissin kanssa, että hän kuvaa elokuvan. Hänen kanssaan aloimmekin yhä tiheämmin väliajoin käydä keskusteluita elokuvan muodosta ja toteutuksesta. Ensimmäisiä tavoitteita oli saada aikaan mahdollisimman lyhyt käsikirjoitus, joka olisi lähempänä kymmentä kuin kolmeakymmentä minuuttia. Ajatus lähti siitä että mielestämme osastomme rahalliset ja tuotannolliset resurssit eivät vastanneet pidemmän tuotannon tarpeita. Ajattelimme että mitä lyhyempi käsikirjoitus sitä paremmin pystymme panostamaan siihen kaikki elokuvalliset voimavaramme. Tässä vaiheessa otimme myös tavoitteeksi kehittää vahva draamallinen tilanne, jonka ympärille toimiva kokonaisuus olisi helppo rakentaa.

Jossain vaiheessa alkoi tuntua että toimivan lyhytelokuvan edellytyksiä on niin paljon, että niistä muodostuu mahdoton yhtälö. Kasasin ruutupaperille asioita, jotka olisivat olennaisia juuri Elokuva- ja TV-ilmaisuksen osastolla tuotettavalle

lyhytelokuvalle (ks. kuva). Se selventää sitä, että toimivan lyhytelokuvan ympärille kerääntyvät vaatimukset muodostavat haastavan labyrintin.

Hahmotelma asioista, joiden uskoin olevan tärkeitä suunnitteilla olevan lyhytelokuvan onnistumiseksi.

1.2 Ensimmäiset työperiaatteet ja projektin käynnistys

Alkuvaiheessa listasin myös ratkaisevimmat tekijät projektin onnistumisen kannalta. Ne olivat käsikirjoitus, näyttelijät ja työryhmä. Ilman toimivaa käsikirjoitusta ei elokuvasta saisi hyvää millään keinoilla, mutta hyvänkin käsikirjoituksen voisi kyllä pilata esim. huonoilla näyttelijävalinnoilla. Oli siis selvää että molemmat vaiheet tulisi tehdä huolella ja niille olisi varattava riittävästi aikaa. Tiesin myös että hyvän työryhmän saaminen kasaan tulisi olemaan haaste. Ensinnäkin parhaiden tekijöiden saaminen samaan tuotantoon aikataulullisista syistä olisi lähes mahdotonta. Lisäksi suuri määrä työryhmän jäsenistä tulisi tekemään tehtävää, joka ei suoranaisesti liity hänen opiskeluunsa. Esimerkiksi lavastuksen opiskelijoita kun ei ole koko Muotoiluinstituutissa.

Keväällä 2005 näytti todennäköiseltä, että elokuvan yhteydessä tulisi tekemään oman opinnäytetyönsä kolmesta neljään henkilöä. Halusin kuitenkin korostaa sitä ajattelua että kukaan ei saisi tehdä ”lopputyötä” projektissa, vaan kaikkien tulisi tehdä kyseistä elokuvaa. Jotenkin olin kokenut esimerkiksi edellisen vuosikurssin opinnäytetöistä, että kokonaisuus kärsi huomattavasti juuri sen takia että esim. kuvaajat, ohjaajat ja äänisuunnittelijat tekivät omaa lopputyötään eivätkä samaa elokuvaa.

Aikataulullisiksi tavoitteiksi asetin että käsikirjoitus olisi valmis syksyllä 2005 ja raakaversio jo keväällä. Tällöin varsinaiselle esituotannolle jäisi riittävästi aikaa.

Tavoitteen asettaminen lisäsi tietysti vaatimuksia itselleni, koska toimin itse käsikirjoittajana. Käsikirjoitusprosessini ei kuitenkaan edistynyt toivotulla tavalla, sillä mielessä kehitelty tarina rupesi epäilyttämään.

Keväällä pidetyissä opinnäytetyöseminaareissa kävimme kuitenkin läpi aihoitani ja palautin yliopettajalle myös dramaturgian kurssilla lyhyen sadun muodossa tekemäni kertomuksen. Se ei ollut elokuvani käsikirjoitus, vaan ehkä ensimmäinen ohjaajan työkaluni. Näkökulma, jonka kautta lähestyin aiheitani. Käsikirjoittajana pidin sitä myös rakenteellisena lähtökohtanani. Kertomus oli tulos dramaturgian kurssilla annetusta tehtävästä. Tehtävässä oli tarkoitus luoda lyhyt klassisen draaman vaiheita noudatteleva tarina lähtökohdasta, jossa mies menee erämaahan ja eri luonnonkappaleet (kasvit, puut, kivet, eläimet, tuli, vesi jne.) edustavat perinteisen henkilögallerian hahmoja. Kiehtovaa ja olennaista tarinassani oli mielestäni se, että päähenkilö rupesi konfliktin seurauksena toimimaan omalle luonnolleen vastaisella tavalla. (LIITE 1).

Kevään 2005 tunnelmia.

2 KÄSIKIRJOITUS

Käyn tässä luvussa lyhyesti läpi käsikirjoitus prosessini vaiheita. Vaikka käsikirjoitus sinänsä ei ole opinnäytetyöni aihe, liittyi se erittäin tiiviisti olennaisena osana koko lyhytelokuva projektiin. Ja koska toimin käsikirjoittajana itse, oli käsikirjoitus prosessin aikana tekemäni ajatustyö luonnollisesti myös vahva perusta tulevalle ohjaajan työlleni.

2.1 Kevät

Kirjoitin ensimmäiset hahmotelmani ja myös käsikirjoituksen muodossa olleita kohtauksia kevättalvella 2005. Tarina oli tuolloin absurdimpi ja siinä sekottui päähenkilön päänsisäinen maailma yöllisiin tapahtumiin. Käytinkin tuolloin elokuvasta työnimeä Nocturne. Ongelmana tarinassa kuitenkin koin sen, ettei se tarjonnut vahvoja draamallisia tilanteita kahden ihmisen välillä. Siitä tuntui pikemminkin muodostuvan niin sanottu ”hemmo hortoilee” -tarina, jossa päähenkilö on enemmänkin yksin maisemassa ja tilassa.

Samoihin aikoihin olin kehitellyt toista tarinaa nuoresta sijaisopettajasta, joka löytää hengenheimolaisen oppilaastaan. Tämän tarinan ongelmana koin sen, ettei se mielestäni ollut riittävän lyhytelokuvallinen. Kirjoitin kuitenkin molempia tarinoita samanaikaisesti eteenpäin, jopa niin että ne olivat yhtäaikaan auki tietokoneellani. Pyrin vuorotellen kehittämään kumpaakin siihen suuntaan että ne vastaisivat ominaisuuksiltaan hyvän lyhytelokuvan vaatimuksiani. Käytännössä toimin niin, että aina kun tuntui tulevan seinä vastaan toisen tekstin kohdalla niin jatkoin toisen kanssa, joka hetken tauon jälkeen näyttikin taas potentiaalisemmalta.

Kun kevät lähestyi, tuntui minusta että päätös siitä kumpaa käsikirjoitusta lähtee toteuttamaan, olisi tehtävä. Päädyin valitsemaan sijaisopettaja kertomuksen, koska se oli draamaa kahden ihmisen välillä. Myös kuvaaja oli tämän tekstin kannalla.

2.2 Kesä

Jälkeenpäin ajateltuna kesä 2005 oli luomisen tuskaa, epäröintiä, pelkoa tarttua aiheeseen ja kirjoittamisen pakoilua. Toisaalta se oli myös aiheen muhimista mielessä, akkujen latausta ja lomaa. Aivan loppuvaiheessa kesää sain kuitenkin otteen ja uskon aiheeseen ja kirjoittamiseen. Kirjoitin ensimmäiset kunnolliset versiot työnimellä Menestystarina.

2.3 Syksy

Syksy eteni vaiheikkaasti. Välillä tuntui että kuljen oikeaan suuntaan ja sain muutamilta tahoilta rohkaisevaa palautetta. Useammat tahot kuitenkin lannistivat uskoani että käsikirjoituksessa olisi tarvittavaa potentiaalia. Lisäksi mitä enemmän aihetta kehitelin aloin jälleen törmätä siihen ongelmaan, että asetelma ei ole tarpeeksi lyhytelokuvallinen. Aloin menettää otettani ja sinkoilin erilaisten palautteiden välillä. Kävin vuoropuhelua käsikirjoituksesta pääasiassa yliopettajan, käsikirjoituksen opettajan, kuvaajan, leikkaajan, ja tulevan toisen käsikirjoittajan kanssa. Sain myös yksittäisiä kommentteja muutamilta muilta opiskelijoilta. Suuri osa palautteesta oli melko lannistavaa, mutta suurimmaksi ongelmaksi koin kuitenkin sen, ettei rakentavaa palautetta ollut tarpeeksi.

Ajatusteni puhdistamiseksi tartuin erääseen leikkaajan palautteeseen esiintyneeseen esimerkkiin, ja kirjoitin sen pohjalta muutamassa päivässä uuden käsikirjoituksen sekä joitakin versioita. Kaikki tapahtui nopeasti ja vaivattomasti, koska tuntui että uutta aihetta ei vaivannut Menestystarinassa kokemani dramaturgiset ongelmat. Tämä ei avannut kuitenkaan oikotietä onneen, koska uudessa aiheessa vastaan tulivat auttamattomat sisälliset ongelmat. Lopputuloksena hyläsin molemmat käsikirjoitukset. Silloin uskoin olevani pisteessä nolla.

Ainakaan viikkoon en kirjoittanut mitään. Samaan aikaan satuin olemaan matkalla Saksassa ja kävin elokuvafestivaaleilla Lyypekkissä. Siellä katsoin myös muutamia lyhytelokuvasarjoja, jotka jollain tavalla avasivat silmiäni. Tajusin että olin kokoajan kirjoittamassa samaa tarinaa, jolle hain oikeaa muotoa. Tämän seikan tajuaminen vapautti minut myös ehkä ratkaisevalla tavalla käsikirjoitusteni juonellisista kahleista. Pystyin nyt analysoimaan tekstejäni puhtaammalta pöydältä. Näiden tuoreempien näkökulmien pohjalta siirryin pisteestä nolla pisteeseen yksi, eli alkuperäiseen käsikirjoitukseeni Nocturneen. Tärkein syy tähän oli se, että Nocturne oli mielestäni lähtökohdiltaan lyhytelokuvallisempi kuin muut käsikirjoitukseni. Kaikki muut ongelmat olisivat varmasti ratkaistavissa.

2.4 Talvi

Loppusyksystä käytettävissä oleva aika oli jo sinänsä rajallinen, että tiesin ratkaisun olevan lopullinen. Tämä olisi nyt se käsikirjoitus joka saatettaisiin loppuun. Asennoitumiseni oli nyt kuitenkin huolettomampi, koska pystyin tarttumaan tekstiin aivan uudesta näkökulmasta olematta liikaa kiinni vanhoissa päähänpintymissä. Öinen vaeltelu muuttuikin nopeasti neljän ihmisen väliseksi kohtaamiseksi. Myös jossain vaiheessa työnimenä ollut Kosto, vaihtui nimeksi Punainen Tupa ja Perunamaa. Näkökulman vaihdosta muodostui tarinan keskeisen vahvuus. Alun jälkeen tullaan kohtaus toisensa tilanteeseen, jossa ympäröivä elämä, tai vaikkapa pysäkiltä aukeava maisema, nähdään uudessa valossa.

Olin myös käynyt läpi niin pitkän ajatusprosessin että pystyin suoraviivaisemmin viemään käsikirjoitusta eteenpäin kohti pyrkimystäni antamatta liikaa sijaa ajoittain saamalleni harhaanjohtavalle ja osaksi jopa harkitsemattomallekin palautteelle. Tietysti tästä pisteestä käsikirjoituksen saattaminen loppuun tulisi olemaan iso urakka, mutta en kuitenkaan uskonut olevani pisteessä yksi, vaan jossain paljon pidemmällä.

Kokemuksieni mukaan luovassa työssä usein prosessin loppupuolella tulee eteen se viimeinen umpikujalta vaikuttava kynnyks, jonka ylittäminen muodostuu ratkaisevaksi lopputuloksen kannalta. Uskon että tässä mielessä tärkeää oli toisen käsikirjoittajan Ilmari Ahon saaminen mukaan projektiin vielä joulukuussa. Olimme tehneet yhteistyötä Ahon niin kanssa vuosien varrella aikaisemminkin ja keskustellet elokuvasta ylipäänsä. Tämäkin yhteistyö sai oikeastaan alkunsa väittelytilanteesta, koskien käsikirjoitustani, jonka tosiaan koin olevan patti tilanteessa. Aho kirjoitti oman version käsikirjoituksesta osoittaakseen minulle joidenkin esittämiensä muutoksien vaikutuksen. Kesti muutamia päiviä että sain sulateltua nämä muutokset. Muutamien viikkojen aikana kuitenkin kirjoitimme vuorotellen versioita käsikirjoituksesta, mikä mielestäni vei tehokkaasti käsikirjoitusta eteenpäin. Aho sai mielestäni ratkaisevalla tavalla korjattua käsikirjoituksen epäkohtia joille olin itse ikään kuin sokaistunut. (Käsikirjoitus osana liitettä 2).

Ilmari Aho

3 ESITUOTANTO

3.1 Esituotannon tavoitteet ja toteutus

Olin erittäin tietoinen siitä, että esituotanto olisi elokuvan onnistumisen kannalta ratkaisevassa osassa. Varsinkin kun on kyse opiskelijatuotannosta ja ennen kaikkea mitättömällä budjetilla tuotettavasta elokuvasta, tiesin että kaikki oli suunniteltava todella tarkkaan ja hyvissä ajoin. Ennakkotyö olikin aloitettu jo kauan ennen kuin käsikirjoituskaan oli valmis. Ja esimerkiksi rahoituksen varmistuttua suurin osa siitä oli jo tehty. Monilta osin tämän kaltainen ennakkotyö olikin sokeaa puurtamista ja arvailujen varaan perustuvaa veikkaustyötä. Se oli kuitenkin välttämätöntä koska esituotannon eteneminen tuotantopäätökseen asti ei Elokuva- ja TV ilmaisun osastolla edennyt toivomallani tavalla.

Päätimme että esituotannon ydinryhmä tulisi olemaan minä, kuvaaja Timo Nissi ja tuotantopäällikkö Jasmiini Ottelin, joka siis tulisi myöhemmin myös leikkaamaan elokuvan. Ydinryhmällä ajoin erityisesti takaa sitä että me kolme olisimme kaikki yhtä perillä asioista. Tarkoitus ei siis missään vaiheessa ollut yrittää tehdä kaikkea esityötä vain kolmen ihmisen voimin, vaan enemmänkin jakaa voimavaroja jo pyramidin huipulla. Muussa tapauksessa tuottajan tehtävät lankeaisivat yksinomaan minulle. Pyrimme myös tietysti saamaan muuta työryhmää mukaan ennakkotyöhön niin pian kuin mahdollista.

Ydinryhmän kesken jaoinme ennakotyön suuret linjat niin, että kullakin oli ensisijainen vastuu yhdestä osa-alueesta. Itse ohjaajana pidin tärkeimpänä työnäni castingia eli roolitusta, Nissi otti päävastuun kuvauspaikkojen etsinnästä ja Ottelin otti hoitaakseen erilaisia tuottajan tehtäviä, kuten sopimusasioita ja budjetin laadintaa. Teimme myös paljon sekä taiteellista ideointi työtä, että käytännön järjestelyihin liittyvää suunnittelua konkreettisesti yhdessä.

Olimme kuvaajan kanssa heti samaa mieltä siitä, että parhaaseen lopputulokseen pääsisimme pyrkimällä toteuttamaan lyhytelokuvan mahdollisimman ammattimaisesti. Tiesimme että tämä tulisi olemaan haaste, sillä tuotantokulttuuri elokuva- ja TV-ilmaisun osastolla tuntui kokemuksiemme mukaan tukevan tavoitettamme melko huonosti.

Tärkeintä tavoitteen toteutumiseksi tulisi olemaan työryhmä, joka täyttäisi tehtävänsä mahdollisimman hyvin. Tällöin kuvauspaikalla toimiminen helpottuisi. Lisäksi käytännön järjestelyt kuvauspaikoilla olisi hoidettava hyvin sekä esim. saatava riittävä määrä autoja tuotannon käyttöön.

Tuotannon ydinryhmä, Jasmiini Ottelin (vas.), Timo Nissi ja Antti Pirinen esiintyivät samassa valokuvassa syksyllä 2003.

3.2 Rahoitus

Rahoituksen hankkimisen pohjaksi laadimme käsikirjoituksen ympärille paketin (liite2), jossa mahdollisimman vakuuttavasti pyrimme esittelemään projektia ja tekijöitä. Hahmottelin paketin rungon sen mukaan, että siinä tulisi ilmi mitä tehdään, miksi tehdään ja miten tehdään. Paketin tarkoitus oli myös herättää mielenkiintoa sekä tukahduttaa projektia kohtaan heräävät mahdolliset ennakkoluulot. Laadin itse suurimman osan paketin teksteistä. Lisäksi Nissi ja Ottelin kirjoittivat omat

lausuntonsa. Ottelin myös vastasi paketin ulkoasusta ja kuvituksesta. Hän teki pakettiin muutaman kuvasivun, joihin oli kerätty suuntaa antavia kuvia tarkoituksenaan tehokkaammin johdattaa elokuvan tunnelmaan ja tyyliin. Nissin kanssa kävimme kuvaamassa kansikuvan, joka oli eräänlainen demokuva tulevasta pysäkkikohtauksesta ja elokuvan keskeisimmästä kuvastosta. Vaikka paketti oli ensisijaisesti rahoituksen hankkimista varten, toimi se myös esittelymateriaalina muille työryhmäläisille, ja esim. näyttelijöille. Lisäksi sen kirjoittaminen oli suuri apu omien ajatusteni kokoamisessa.

Siitä eteenpäin rahoituksen hankkimen on jäänyt minulta suurimmilta osin hämärän peittoon. Osastomme yliopettaja, Erkki Perkiömäki, joka toimi elokuvan tuottajana, asioi henkilökohtaisesti Yleisradion kanssa, enkä saanut tuosta prosessista sen kummempia tietoja kuin että onko YLE:stä mitään kuulunut vai ei. Kärsimme Perkiömäen kanssa erimielisyyksistä koko tuotannon ajan, eikä välillemme syntynyt missään vaiheessa rakentavaa vuoropuhelua, jollaista tuottajan ja ohjaajan mielestäni tulisi käydä. Koin asian todella raskaaksi ja haitalliseksi tekijäksi tuotannon toteutumisen kannalta, mutta sain kuitenkin työnnettyä itseäni eteenpäin. Onneksi YLE TV2:lta tuli ostopäätös muutaman viikon päästä siitä kun paketti suostuttiin sinne vihdoinkin lähettämään.

Lopullisen budjetin (liite3) rakentaminen oli myös varsin mystinen prosessi, koska emme saaneet koskaan tietää kuinka paljon rahaa yleisradiolta oli tullut. Tunsin itseni petetyksi, mutta tuotannon oli myös edistytävä, joten aikamme neuvoteltuaamme saimme osastolta luvan kuuden tuhannen euron budjettiin. Se ei kuitenkaan ollut lähelläkään sitä mitä olimme toivoneet, joten päätimme kuvaaja Timo Nissin kanssa rahoittaa elokuvaa vielä yhteensä tuhannella eurolla.

3.3 Ohjaajan ennakkotyöt

3.3.1 Ideointi

Pidimme ydinryhmän kesken muutamia istuntoja, joissa pyrimme synnyttämään uusia ideoita erityisesti elokuvan visuaaliseen maailmaan liittyen. Samalla yritimme myös saada päässämme olevat mielikuvat mahdollisimman konkreettisiksi esimerkeiksi. Erittäin hyödylliseksi työvaiheeksi olin jo aikaisemmissa tuotannoissa huomannut eräänlaisen kollaasijulisteen teon. Keräsimme ison kasan erilaisia aikakausilehtiä, ja leikkasimme niistä kuvia, jotka mielestämme jollakin tavalla liittyivät elokuvan maailmaan tai henkilöihin. Sen lisäksi että saimme omia ajatuksiamme rikastettua ja selkeytettyä saimme kasattua materiaalia, jonka avulla oli helpompaa havainnollisesti esitellä elokuvan tulevaa ilmettä muille työryhmän jäsenille.

3.3.2 Casting eli roolitus

Varsinaisista ohjaajan ennakkotöistä pidin näyttelijöiden valintaa tärkeimpänä osana ja käytinkin siihen suhteessa eniten aikaa, yhteensä vähintään kuukauden. Otin leikkimielisesti ohjenuorakseni legendaarisen sanonnan, jonka mukaan casting on 90% ohjaajantyöstä. Opiskelijatuotannon ollessa kyseessä, on kuitenkin otettava huomioon, ettei halutun näyttelijän mukaan saaminen ole aina mahdollista. Maksetaanhan heille jo paljon huonompaa palkkaakin kuin ammattituotannoissa. En antanut kuitenkaan tämän epävarmuuden vaikuttaa työhöni, vaan pyrin löytämään ne näyttelijät, jotka missä tahansa tilanteessa ensisijaisesti haluaisin elokuvaan. Onnistunut casting edellytti myös tietysti perinpohjaista roolihahmojen analysointia.

Lähdin liikkeelle selaamalla näyttelijäliiton kuvastot kannesta kanteen. Keräsin sieltä kunkin roolihahmon kohdalle useita kymmeniä nimiä, oikeastaan vain valokuvan ja

ikähaarukan perusteella. Sen jälkeen lähdin etsimään listan nimistä lisätietoa internetistä. Pyrin etsimään kustakin näyttelijästä mahdollisimman tuoreita valokuvia, sekä tietoja elokuvista, joissa he olivat esiintyneet. Jos sellaisia oli, pyrin saamaan elokuvan käsiini ja katsomaan sen. Internetin kautta päädyin myös erilaisille sivustoille joiden kautta sain lisää nimiä listoihini. Tuoreita valokuvia etsin mm. teattereiden sivustoilta. Sain pyynnöstä oikeuksia pressisivustoille, joista löytyi hyvälaatuisia valokuvia tämänhetkisistä näytelmistä. Purin listoja hankkimalla lisätietoja näyttelijöistä. Tiputin nimiä pois kunnes jäljellä oli enää muutama näyttelijä roolihahmoa kohden. Näitä viimeisiä valintoja punnitsin todella tarkkaan, palaten myös henkilöanalyysiini.

Pidin tärkeimpänä päähenkilö Jannea esittävän näyttelijän valintaa ensimmäiseksi, koska se tulisi mahdollisesti vaikuttamaan myös muiden näyttelijöiden valintaan. Halusin että elokuvan henkilögalleria olisi kokonaisuudessaan rikas. Päähenkilön valinta olikin prosessin mutkattomin osuus. Näyttelijä Jani Karvinen oli listassani ensimmäisenä ja hän suostuikin projektiin lähes suorilta käsiltä. Karvinen täytti odotukseni päähenkilön näyttelijästä täydellisesti. Halusin varman ammattilaisen, joka ei ole elokuvissa tai tv:ssä kulunut kasvo. Karvinen oli siihenastisesta urastaan luonut pääosan näyttämöllä, mutta hänellä oli kuitenkin myös kameratyöskentelystä kokemusta, mikä olikin ehdoton vaatimukseni. Lisäksi Karvinen vastasi ulkoisesti mielikuviani päähenkilöstä loistavasti.

Jani Karvinen
Näyttelijäliiton luettelossa

Karvinen Kansallisteatterin
näytelmässä Varasto

Erityisesti Karvisen mukanaolon varmistuttua päätin pyytää Kaukon rooliin Mikko Koukia, joka oli ollut mielessäni jo aikaisemmin. Kouki oli ulkoisesti sopivan erilainen Karviseen nähden, ja muutenkin ehdoton suosikkini Kaukon rooliin. Projekti tuntui puoliksi voitetulta kun Kouki luettuaan käsikirjoituksen oli kiinnostunut lähtemään mukaan. Olinkin jo niin asennoitunut Koukiin rooliin esittäjäksi, että olisi ollut tuskallista etsiä hänen tilalleen joku toinen.

Mikko Kouki

Anu Sinisalo

Leenä Pöysti Sinin rooliin ja Anu Sinisalo Minnan rooliin selvisivät hieman myöhemmin. Valitsin heidät määrätietoisesti ja mielestäni varsin normaalin valintaprosessin tuloksena. Myös heidän kohdallaan pidän itseäni onnekkaana, että juuri he pääsivät ja suostuivat tulemaan mukaan.

Leena Pöysti näyttelijäliiton kuvastossa

Leena Pöysti Kansallisteatterin näytelmässä Papin Perhe

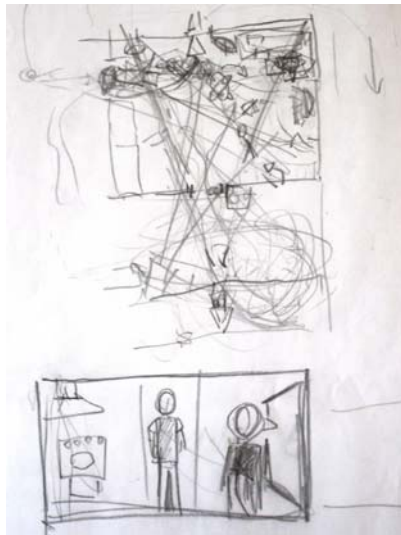
3.3.3 Kuvasuunnittelu

Tein kuvasuunnittelua tiiviissä yhteistyössä kuvaaja Timo Nissin kanssa. Myös kuvasuunnittelu aloitettiin jollakin tasolla ennen kuin käsikirjoituksen viimeinen versio oli valmis. Tässä vaiheessa kyse oli lähinnä ajatusten vaihdosta sekä ideoiden heittelystä. Määrätietoisempaan kuvasuunnitteluun ryhdyimme kuitenkin vasta lopullisen käsikirjoituksen valmistuttua.

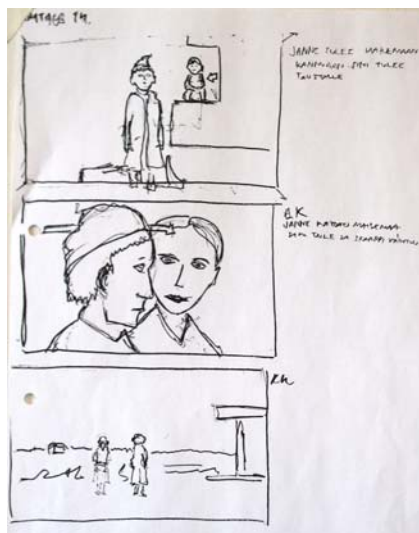
Aloitimme pitkällä palaverilla, jossa kävimme läpi koko elokuvan kohtaus kohtaukselta ja puhuimme kumpikin omista mielikuvistamme. Pääsimme kuitenkin jo tässä palaverissa yhteisymmärrykseen kuvaustyylistä sekä joidenkin kohtausten kohdalla, jopa yksittäisistä kuvista.

Palaverin jälkeen Nissi piirsi ensimmäisen version kuvakäsikirjoituksesta sekä jokaisen kohtauksen pohjapiirrustuksen kameranpaikoista ja näyttelijän liikkeistä. Muutaman päivän päästä istuimme jo luonoksen ääressä ja kävimme yksityskohtaisen palaverin käsitellen jokaisen kuvan perinpohjaisesti. Puhuimme suoraan ja väittelimme myös paljon, kuitenkin kokoajan pitäen huumoria mukana. Uskon että molemmat olivat niin innoissaan projektista, ettei turhaantumisia syntynyt. Olimme olleet hyviä kavereita koko koulun ajan ja tehneet useita projekteja yhdessä, joten toisen mielipiteet eivät pahemmin yllättäneet. Jos jompikumpi ei pitänyt toisen ehdottamasta kuvasta, saattoi vastareaktio hyvin olla esim. lause: ”Et siis ymmärrä elokuvan tekemisestä mitään”. Se tarkoitti lähinnä, että asiaan palattaisiin myöhemmin. Nissi piirsi kuvasuunnitelmaa uudestaan vielä muutamia kertoja, joiden jälkeen kävimme vastaavia palavereita. Joidenkin kuvien kohdalla pääsimme yhteisymmärrykseen vasta aivan viimeisinä päivinä ennen kuvauksia. Kuvien käsitteleminen perinpohjaisesti osoittautui kuitenkin ehdottoman tärkeäksi. Kuvasuunnittelulla ei nimittäin enää ollutkaan pienintäkään epäselvyyttä minun ja Nissin välillä siitä, mitä seuraavaksi tehtäisiin. Saatoimme keskittyä käytännön ongelmiin ja niiden ratkaisemiseen.

Olimme jo projektin alusta asti käyneet keskusteluja kuvaustekniikasta ja kamera-kalustosta. Alun perin suunnittelimme kuvaamista S16mm filmille, mutta luovuimme ajatuksesta jossain vaiheessa, kun yliopettajamme sai haaveemme karistettua negatiivisella asenteellaan. Olimme kuitenkin jo varhaisessa vaiheessa päättäneet, että seuraava vaihtoehto olisi 35mm filmikameran linssien käyttö videokamerassa erityisen adapterin avulla. Tässä päätöksessä pysyimme loppuun asti, osin kylläkin omalla kustannuksellamme. Olimme kuitenkin olleet Nissin kanssa jo pitkään samaa mieltä siitä, että halusimme rikkoa video-estetiikkaa tavalla tai toisella.

Paperille tarttuneita ajatuksia ensimmäisen palaverin jälkeen. Pohjapiirustus on pelkkää sotkua, kun erilaisia vaihtoehtoja on hahmoteltu. Alhaalla on kuitenkin kuva, joka on toteutettu lopullisen elokuvan toisessa kohtauksessa.

Viimeisimpien kuvakäsikirjoituksen sivu. Kuvat ovat kohtauksesta 14, jossa Janne ja Sini keskustelevat huoltoaseman pihalla. Kohtauksen ensimmäinen kuva (ylin) toteutettiin lopulta hieman eri tavalla.

3.3.4 Äänisuunnittelu

Äänisuunnittelu sai alkusysäyksen ennen kuvauksia. Kävimme äänisuunnittelija Reija Jouhtimäen kanssa käsikirjoituksen läpi suurpiirteisesti. Puhuimme yleisestä tunnelmasta sekä joistakin yksityiskohdista. Jouhtimäki oli vuosien varrella työskennellyt äänisuunnittelijana kaikkissa neljässä harjoituselokuvassa, jotka olin ohjannut, joten luottamukseni yhteistyöhömmä oli erittäin vankka.

Jo tässä vaiheessa oli tiedossa, että äänisuunnittelulla pyrkisimme pääsemään päähenkilön subjektiiviseen maailmaan. Jaoimme elokuvan kolmeen osaan. Elokuvan alku rakentuisi realistisemmasta äänimaailmasta, josta siirryttäisiin henkilön päänsisään. Jo tässä vaiheessa puhuimme pitkistä tonaalisista tehosteista. Elokuvan loppupuolella siirryttäisiin takaisin realistisempaan maailmaan, kuitenkin tunnelmoiden esim. musiikin avulla.

3.3.5 Ohjaussuunnitelma

Käsikirjoittamisen, esittelypaketin (ks. rahoitus), castingin, kuva- ja äänisuunnittelun, kuvauspaikkojen etsinnän ja työryhmän valitsemisen jälkeen minulla oli varsin varma pohja ohjaussuunnitelman laatimiseen. Itse asiassa suurin ajatuksellinen pohjatyö oli mielestäni jo tehty.

Vaikka käsikirjoituksessa oli omalla kohdallani ollut suurin työ tämän projektin kohdalla, en uskonut että sen yhteydessä tehty ajatustyö yksin riittäisi onnistumiseen ohjauksessa. Esittelypaketin laatiminen oli kuitenkin jo hyvinkin konkreettista ohjaajan purkutyötä. Paketin sisältö ei nimittäin suinkaan syntynyt yhdeltä istumalta, vaan sitä työstettiin vielä viimeisinä hetkinä ennen sen lähettämistä YLE:en. Jo ennen paketin laatimista tiesin että sen tulisi toimia myös projektin esittelemisessä näyttelijöille ja työryhmälle. Otin siis jokaisen kappaleen ja lauseen hyvin vakavasti. Halusin olla varma, että voin seistä sanojeni takana. Pakettia laatiessa jouduin

pohtimaan vastauksen moneen kysymykseen, jota ohjaajan tulisi ennemmin tai myöhemmin kysyä itseltään; Miksi haluan tehdä tämän elokuvan? Mistä elokuva kertoo? Mikä on elokuvan juoni ja tarina tiivistettynä? Mitä haluan katsojan kokevan elokuvan nähdessään? Onko elokuvalla jokin sanoma? Keitä ovat roolihenkilöt? Minkälaiset ovat heidän taustansa? Mitä minä ohjaajana haluan tutkia tässä maailmassa? Mitä voin kertoa elokuvan tyylistä? Myös kaikki muut ennakkotyöt, joita tässä luvussa olen kuvannut, edellyttävät osaltaan luonnollisella tavalla sitä ajatustyötä, jota ohjaajan tavalla tai toisella on joka tapauksessa tehtävä.

Varsinainen ohjaussuunnitelma oli enemmän käytännön asioihin suuntautunutta. Halusin valmistautua kuvaustilanteeseen niin, että pystyn antamaan nopeita vastauksia ja eväitä näyttelijöille, sekä viemään heitä tehokkaasti siihen suuntaan johon haluan päästä. Kyse oli kuitenkin jälleen ajatustyöstä ja käsikirjoituksen läpi käymisestä, pyrkimyksestä kuvitella kuvaustilanne mahdollisimman tarkkaan etukäteen. Mitä tarkemmin ja yksityiskohtaisemmin pystyisi suunnittelemaan kuvaustilanteen ja halutun lopputuloksen sitä paremmin pystyisi valmistautumaan koitokseen. Vielä jokaista kuvauspäivää edeltävänä iltana valmistauduin seuraavan päivään muutaman tunnin ajan, lähinnä kerraten yksityiskohtaisesti seuraavan päivän suunnitelmat. Tämän tarkoituksena oli se että halusin minimoida kuvauksissa muistiinpanoihini tai käsikirjoitukseen turvautumisen. Käytännön suunnitelmissa pyrin myös miettimään jonkin verran leikkausta etukäteen. Tällöin pystyisin aikatulun mahdollisesti kiristyessä panostamaan aina kunkin kuvan kohdalla tärkeimpiin hetkiin. Siis jos tiedän lähes varmasti käyttäväni tietyssä kohdassa lähikuvaa, en tarvitse kymmentä ottoa laajassa kuvassa siitä kohdasta.

Oleellinen asia oli myös se, että tiesimme jo, ettemme pysty kuvaamaan kronologisessa järjestyksessä, vaan joutuisimme alottamaan elokuvan loppupuolelta. Roolihenkilöiden kehittyminen oli siis rakennettava ajatuksissa jo etukäteen siihen pisteeseen mistä milloinkin aloitettaisiin. Ajallinen hyppiminen käsikirjoituksen ja kuvausjärjestyksen välillä on aina haaste niin ohjaajalle kuin näyttelijälle, mutta ongelman minimoiminen lienee myös ohjaajan tärkeimpiä tehtäviä.

3.4 Aikataulutus

Lähdimme ydinryhmän kesken purkamaan tuotantoa aikataulutuksen kautta. Teimme kustakin kuvattavasta kohtauksesta oman lappunsa, ja ryhdyimme järjestelemään niitä kuvauspäiviin nähden loogisiin järjestyksiin. Pidimme silmällä jo tiedossa olleita rajoituksia näyttelijöiden ja kuvauspaikkojen käyttömahdollisuuksissa. Pyrimme myös siihen että yksi näyttelijäpäivä olisi käytetty mahdollisimman tehokkaasti.

Mielestäni tässä työvaiheessa teimme ehkä suurimmat virheemme. Aikataulusta tuli kokonaisuudessaan liian tiukka, mikä oli lähellä muodostua kuvauksissa kohtalokkaaksi koko elokuvalle. Tiedostimme kyllä asian ennen kuvauksia, kun apulaisohjaaja Heta Partanen tuli mukaan ja purimme aikataulua tarkemmin. Oli kuitenkin liian myöhäistä siihen nähden, että ylimääräistä kuvauspäivää olisi enää pystytty järjestämään. Saimme kuitenkin jotenkin mahdutettua budjettiin vielä yhden näyttelijäpäivän, mikä tasotti ensimmäisen kuvauspäivän kuvamäärää seuraaville. Lisäksi saimme päänäyttelijä Jani Karvisen kanssa sovittua että tekisimme hänen kanssaan yhden pidemmän päivän ilman eri korvausta.

3.5 Kuvauspaikat

Kuvauspaikkojen etsimiseen käytimme myös useita kuukauksia aikaa. Ajoimme Lahden lähiseutuja ympäriinsä useita satoja kilometrejä. Suurimman osan työstä teki kuvaaja Timo Nissi, mutta myös omaa aikaani kului tähän hommaan useita viikkoja. Sekä Nissin vanhemmat että omat vanhempani sponsoroivat onneksi koulunkäyntiämme lainaamalla autojaan käyttöömmee. Koulun pakettiautolla emme olisi ikinä saaneet työtä tehdyksi, eikä meillä toisaalta olisi ollut edes mahdollisuutta niin vapaaseen käyttöön.

Hankalaksi kuvauspaikkojen löytymisen teki niihin kohdistuneet vaatimuksemme. Suurin osa vaatimuksista oli kuitenkin yksinkertaisesti käsikirjoitukseen ja juoneen

liittyviä; Talon edustalla piti voida polttaa nuotiota, ikkunasta piti nähdä autolle, pihassa piti olla autotalli, huoltoasemalla olisi voitava kuvata päivällä mutta ilman asiakkaita ja luonnollisesti kaikkien kuvauspaikkojen olisi näytettävä samalta syrjäiseltä seudulta. Tietysti myös esteettisiä lähtökohtia oli. Etsimme erityisesti oikeanlaista maisemaa, jonka tulisi ympäröidä kaikkia kuvauspaikkoja. Lisäksi tiedossamme oli jo yksittäisiä kuvia, jotka osaltaan aiheuttivat vaatimuksia kuvauspaikkoihin. Näitä olivat esim. huoltoasemalta aukeava maisema sekä pysäkki keskellä tasaista peltomaisemaa. Positiivista kaikessa kuitenkin oli, että tiesimme varsin tarkkaan mitä etsimme ja mitkä asiat voisimme ratkaista jollakin muulla tapaa. Loppuen lopuksi pääsimme varsin lähelle tavoitettamme. Emme myöskään koskaan tyytyneet ensimmäiseen vaihtoehtoon, ja esim. oikeanlaista pysäkkiä etsittiin vielä viimeisellä viikolla enne kuvauksia.

3.6 Työryhmän kokoaminen

Tarvitsin työryhmääni 29 henkilöä (LIITE 4, työryhmätarve), mikä fiktiotuotannoksi ei ole edes kovin suuri määrä. Kun vuosikursilla on yhteensä 10 henkilöä, joista kaikki eivät ole edes käytettävissä omien tuotantajensa takia, on hyvän työryhmän saaminen kasaan luonnollisesti haaste. Perinteisesti Elokuva- ja TV-ilmaisun osastolla otetaan opinnäytetöihin mukaan alempia vuosikursseja, sikäli kun he pääsevät omilta töiltään mukaan. Elokuvani kohdalla oli kaksi alempaa vuosikurssia kiireessä, joten työryhmääni päättyi paljon ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoita, sekä tuttuja koulun ulkopuolelta. Pysin myös siihen, että ryhmä pysyisi samana koko tuotannon ajan. Sen takia työryhmään otettiin ensisijaisesti henkilöitä, jotka pystyivät sitoutumaan tehtävänsä koko tuotannon ajaksi. Kuitenkin joitain poikkeuksia oli pakko tehdä, ja esim. äänittäjä saattoi vaihtua monta kertaa päivässä. Tämä olikin suoranainen rasite puomittajalle (äänisuunnittelija Reija Jouhtimäki) mutta myös koko tuotannolle. Näiden työryhmävaihdosten takia lopullinen työryhmän koko nousi 41 henkilöön (LIITE 4, lopullinen työryhmälista).

Monien vartuullisten tehtävien täyttämässä meillä oli onnea. Esimerkiksi lavastaja Timo Sulkamo teollisen muotoilun osastolta, kamera-assistentti Teemu Koivisto alemmalta vuosikurssilta, valaisija Antti Rautava edelliseltä vuosikurssilta, best boy Tuukka Jouhtimäki koulun ulkopuolelta sekä puvustaja Irene Karsten korumuotoilu linjalta, olivat kaikki osaajia, joilla oli työstään varsin paljon aikaisempaa kokemusta.

4 TUOTANTO (kuvaukset)

4.1 Tuotannon lähtökohdat ja tavoitteet

Pidän kuvauksia ehdottomasti elokuvan tekemisen tärkeimpänä ja ratkaisevampana vaiheena. Vaikka periaatteessa kaikki mitä kuvauksissa tehdään, pitäisi olla ennakkoon suunniteltu, voi mielestäni koko suuri ennakkotyö valua hukkaan kuvauspaikalla väärän toiminnan seuraksena. Ja vaikka elokuva lopulta kootaan vasta leikkauspöydässä, ja luovalla leikkaustyöllä ja äänisuunnittelulla voi synnyttää täysin uusia vaikutelmia, on käytettävissä oleva kuvamateriaali kuitenkin aina kuvauksissa tehtyä.

Olen pitkään myös suhtautunut varsin pessimistisesti kuvausten mahdollisuuksiin luoda jotakin uutta. Ajattelin että ennakkotyön jälkeen se kaikki mitä voi saada, on jo ajatuksellisesti olemassa. Siitä visiosta sitten menetetään aina erinäisistä käytännön syistä tietty prosentti, ja ammattitaidon kasvaessa tuota prosenttia voi saada pienennettyä. Olen kuitenkin järkevästi nähnyt asian myös niin että kuvausissa todella voi syntyä jotakin uutta ja ainutlaatuista, mitä ei ole aina voinut edes suunnitella. Hyvä pohjatyö on kaiken edellytys, mutta tärkeää on pitää hoksottimensa auki kokoajan.

Asennoidun kuvauksiin siten, että kuvaustilanne on aina ainutlaatuinen hetki, johon on lähes mahdotonta palata enää takaisin. Siinä hetkessä synnytetään ne ainutkertaiset palaset, joista elokuva rakentuu. Siellä monien kymmenien ihmisten ja tekniikan keskellä härätetään henkiin jotain, mikä ainakin on ollut vain ajatuksia, tekstiä ja piirrustuksia. Se on maaginen hetki. Loppuenlopuksi kaikki on mahdollista, mutta se mitä tapahtuu on viimekädessä minusta itsestäni kiinni.

4.2 Työtavat ja käytännön järjestelyt

Ryhmätyö on kuvausten parhaimpia puolia, mutta se asettaa myös paljon haasteita. Onkin tärkeää että ympärillä on ihmisiä joiden välillä asiat sujuvat ja kommunikaatio toimii. Ohjaajan tärkeimpiä tehtäviä on myös pitää ryhmä puhaltamassa yhteen hiileen, koska kolmenkymmenen henkilön ihmismassa voi olla oikein toimiessaan todella tehokas, mutta asioiden takkuuillessa todellinen laahus.

Siinä mielessä informaation kulkeminen kuvauksissa on ehdottoman tärkeää ja se nostaa apulaisohjaajan tärkeään asemaan. Olimme käyneet apulaisohjaaja Heta Partasen kanssa kuvaukset läpi etukäteen ja sovimme että hänen tehtävänsä on varmistaa että saan päivän aikana tehtyä sen mitä tarvitsen. Käytännössä hän jakoi informaatiota minulta ja kuvaajalta muulle ryhmälle. Hän myös organisoii oma-alotteisesti muun ryhmän toimintaa, koska oli tietoinen mitä milloinkin tapahtuu. Tällä tavalla saatoimme kuvaajan kanssa keskittyä tehokkaasti työhömmee, eikä meidän tarvinnut neuvotella yhtä aikaa kolmenkymmen ihmisen kanssa.

Harjoitus ja kuvaushetkellä pyrin olemaan lähellä näyttelijöitä ja kuvaajaa, eli toisinsanoen kameran vieressä. Uskon että kommunikaatio toimii niin parhaiten, ja aito kasvoista kasvoihin vuoropuhelu luo aina parhaan lopputuloksen. Olin useissa tuotannoissa kokenut ongelmaksi sen että ohjaaja on monitorin ääressä mahdollisesti jopa toisessa huoneessa, eikä siellä missä työ todella tehdään. Itsekin halusin usein nähdä monitorin kuvan, koska esim. lähikuvissa se on ehdottoman tärkeä, jotta voi nähdä hienovaraisetkin ilmaisut. Siksi olinkin tilannut kuvauksiin kaksi monitoria. Toinen olisi tällöin vain minun käytössä kameran vieressä ja toinen muulla ryhmällä kauempana. Näin vältettiin ylimääräinen liikenne näyttelijöiden ja kameran välittömässä läheisyydessä ja saatiin aikaan parempi työrauha.

4.3 Työskentely näyttelijöiden kanssa

Uskon siihen, että ensimmäisessä otossa on aina jotakin latausta, jota on vaikea saada jälkeenpäin synnitettyä. En siis halunnut kuluttaa kaikkea tätä tuoretta harjoitusissa, mutta halusin myös välttää sen että ensimmäinen otto olisi teknisesti huono, mikä niin usein opiskelijatuotannoissa on tosiasia. Olin kuitenkin suunnitellut käytännön tekemisen, niin että tämä hankala yhtälö olisi mahdollista ratkaista. Kävin ensin kohtauksen näyttelijöiden ja kuvaajan kanssa läpi kävelyharjoituksena. Tällöin saatoimme huomata, mikäli jokin suunnittelemaamme liikerata olisi näyttelijän sen tehdessä epäluonteva. Samalla kohtaus tuli puhuttua usein läpi näyttelijöiden kanssa, ja heidän mahdolliset ehdotukset kuultiin ajoissa. Tämän 5-10 minuutin tuokion jälkeen näyttelijät päästettiin tauolle ja muu ryhmä aloitti kuvan rakentamisen (esim. lavastus ja valaisu olivat tietysti käynnissä jo aiemmin). Kuvan rakennusvaiheessa käytin aina stand-in näyttelijöitä, eli joitakin työryhmän jäseniä, jotka sillä hetkellä olivat toimeettomina. Pyysin näyttelijät kameran eteen vasta kun kaikki oli teknisesti kunnossa ja harjoiteltu. Tällöin näyttelijän voimavarat eivät kuluisi teknisiin harjoituksiin, jotka varsinkin opiskelijatuotannossa saattavat viedä aikaa. Sopivassa vaiheessa kuvan rakennusta keskustelin usein itse näyttelijöiden kanssa kohtauksesta sivummalla. Teknisten valmiuksien jälkeen näyttelijöiden kanssa harjoiteltiin vielä muutama liikeharjoitus, jotta he muistaisivat liikeradat, ja teknisesti huomioitaisiin mahdolliset kokoerot stand-in:ien kanssa. Harjoituksissa pyysin näyttelijöitä usein ”tekemään puoliteholla” koska halusin säästää tuoretta ilmaisua kuvaukseen.

Halusin säästää viimeiset pienet ohjeet aina viimehetkeen, joskus jopa siihen hetkeen kun kamera jo käy. Uskon, että näiden muutamien sekuntien ajan kuvauspaikka on ikäänkuin elokuvan maailmaa ja tiedän, että näyttelijä on usein tuolloin jo roolihenkilön maailmassa. Tarkoitukseni ei ole suinkaan häiritä näyttelijän keskittymistä, vaan uskon että silloin yhdellä tai kahdella oikealla sanalla on painavampi merkitys, kun kameran edessä on roolihenkilö eikä näyttelijä.

Ohjaaminen ja mahdolliset muutokset ottojen välillä on työskentelyä kahden ihmisen, ohjaajan ja näyttelijän välillä. En koe sitä taikuutena tai salatieteenä. Heti ensimmäisenä päivänä varmistuin lopullisesti siitä, että näyttelijävalintani olivat erittäin hyvät. En joutunut paljoakaan haromaan hiuksia saadakseni aikaan sitä mitä halusin. Usein riitti että muutti tai lisäsi yhden konkreettisemmän asian näyttelijän työskentelyssä, joskus ei tarvinnut tehdä sitäkään. Sen jälkeen saattoikin keskittyä yksityiskohtiin. Uskon että yksittäisiin sanoihin, painotuksiin tai ilmeisiin puuttumisella on usein myös paljon merkitystä. Niiden kautta päästään usein käsiksi isompiin asioihin, joita on vaikeampi edes pukea sanoiksi. Hyvä näyttelijä rakentaa kuitenkin kaiken loogiseksi omassa päässään. Poimin usein esiin pieniä asioita joista pidin erityisesti. Sitä kautta pääsi hyvin eteenpäin. Luonnollisesti vältin käyttämästä mitään valmiiksi rakennettuja fraaseja tai kliseitä. Näyttelijä on ihminen kuten minäkin eikä kone. Pyrin siis tekemään kanssakäymisestä mahdollisimman luonnollista ja pitämään keskustelun selkokielisenä. On myös hyvä tiedostaa että kokeneella näyttelijällä on usein sitä enemmän annettavaa minulle ja elokuvalle, mitä enemmän saan hänet mukaan minun maailmaani ja mitä enemmän puhumme samaa kieltä.

4.4 Työskentely kuvaajan kanssa

Yhteistyömme kuvaajan kanssa oli hedelmällistä ja tehokasta. Pyrin olemaan aktiivisesti mukana kuvan rakennusvaiheessa. Vaikka kaikki oli ennalta suunniteltu, kävimme usein yksityiskohtaisesti läpi eri ratkaisut, jotta välttyttäisiin väärinkäsityksiltä. Kertasimme esim. linssivalinnan, kameran ja mahdollisen radan paikan, näyttelijän paikan jne, koska näiden asioiden muuttaminen jälkeinpäin hidastaa aina huomattavasti työtekoa. Samalla myös muulle ryhmälle välittyi tarvittava informaatio. Olin aina paikalla kunnes nämä asiat oli ratkaistu, vasta sen jälkeen saatoin poistua sivummalle esim. puhumaan näyttelijöille.

Itse kuvaustilanteessa, en kokenut tarpeelliseksi esim. puuttua operointiin tai vastaavaa. Mahdollisten virheiden sattuessa kuvaaja oli niistä itse vähintäänkin yhtä tietoinen kuin minä. Yleisesti ottaen yhteisymmärryksemme oli korkealla tasolla tai asiat yksinkertaisesti oli suunniteltu niin hyvin, että työskentely oli mukavaa ja vaivatonta. Uskon että tämä seikka vaikutti myös koko työryhmään ja sitä kautta tietysti lopputulokseen.

4.5 Toteutus kuvauspaikoilla

Seuraavassa kuvauspäiväkirjan omaisia muistiinpanoja kuvauksista

4.5.1 Ensimmäinen kuvauspäivä

Ensimmäisenä päivänä kuvasimme kaikki elokuvan kohtaukset jotka tapahtuvat huoltoaseman kahvion sisätiloissa. Se tarkoitti sitä, että jouduimme alottamaan kuvaamisen elokuvan dramaturgisesta huippukohdasta. Aikatauluksellisista syistä muuta vaihtoehtoa ei kuitenkaan ollut, vaikka tiedostimme haasteen. Nyt nimittäin elokuvan alku täytyisi rakentaa valmiiksi omassa mielessään. Tällä tarkoitan lähinnä näyttelijän työn johdonmukaista kehittymistä, koska kuvattavat kohtaukset sijoittuisivat elokuvan loppupuolelle. Tästä syystä pidin mielessä, että väliin tulisi monta kohtausta, jossa roolihahmojen kehittyminen saisi myös tilaa. Siksi yritin saada näyttelijät irrottelemaan ja erityisesti Jannen hahmoon tiettyä hulluutta. Olisihan se katsojan kannalta pettymys jos näyttelijän ilmaisu kasvaa tasaisesti elokuvan kuluessa, mutta loppuu sitten kuin seinään. Toisinsanoen yritin välttää sitä että kohtaus vaikuttaisi intensiteetiltään kuin uudelta ensimmäiseltä kohtaukselta.

Toisaalta kuvauspaikkana huoltoaseman kahvio oli ehkä hallittavin ja se oli hyvä asia kuvausryhmän pääsemiseksi tuotannon rytmiin. Kahviossa oli paljon tilaa tekniikalle ja koko kuvausryhmä saattoi seurata tuotannon kulkua näköetäisyydeltä. Lisäksi talvisten olosuhteiden haaste jäisi vasta tulevien päivien kohdalle.

4.5.2 Toinen kuvauspäivä

Seuraava päivä olikin järjestelyjen osalta paljon haasteellisempi. Tarkoituksenamme oli kuvata useampia lyhyitä kohtauksia ja siirtymäkuvia, mutta ongelma oli se, että ensimmäinen kuvauspaikkamme oli Mäntsälässä toinen Orimattilassa ja viimeinen Lahdessa. Oli siis selvä että siirtymiset olisi suunniteltava ajoissa ja autoja olisi oltava riittävästi, jotta siirtymisen portauttaminen olisi mahdollista. Nyt saimme myös todella kokea talvisten olosuhteiden haasteet.

Aloitimme päivällä kuvata huoltoaseman pihakohtauksia. Niitä olivat: Jannen kävely maantienvaarassa, tulo huoltoasemalle, tankkaus ja kaukon saapuminen sekä Jannen ja Sinin kohtaus huoltoaseman pihassa. Sään kanssa oli todella huono tuuri, koska se vaihteli jatkuvasti lumimyrskystä auringonpaisteeseen. Erityisesti Jannen ja Sinin staattiseksi suunnitellussa kohtauksessa tämä muodostui ongelmaksi. Yritimme saada kohtauksen jotenkin menemään läpi puolipilvisenä. Mielestäni onnistuimme erilaisin ratkaisuin siinä tyydyttävästi, koska todellisuudessa kohtauksen kolmessa kuvassa on kaikissa hyvin erilainen säätila. Milloin lähestyvät myrskyrintamat ja milloin repeämäisillään oleva taivas vaati kuvaajalta ja minulta todella nopeaa päätöksentekoa ja koko ryhmältä nopeita liikkeitä. Täytyy myös tässä kirjallisesti myöntää, että näyttelijä Leena Pöysti ehdotti kuvausjärjestyksen muuttamista kahden kuvan kohdalla, mikä osoittautui todella kannattavaksi.

Hämärtymisen hetkellä kävimme Orimattilassa kuvaamassa Jannen paluun kotiinpäin. Se miksi kävelyä tiellä piti käydä kuvaamassa Orimattilassa, oli täysin esteettinen syy. Sopivan tasaisen peltoaukean löytäminen ilman rakennuksia maisemassa oli yllättävän vaikeaa. Tultuamme kuvauspaikalle muutimme heti kuvasuunnittelua kuvaajan kanssa, koska auringonlasku oli juuri käsillä ja päätimme hyödyntää sitä. Mielestäni tästä kuvaamastamme ylimääräisestä kuvasta, jossa Janne poistuu tavaroineen kohti auringonlaskua, tuli yksi elokuvan parhaista kuvista. Teimme myös alkuperäisen kuvasuunnitelman mukaisen kuvan sinisessä hetkessä, mutta se ei voinut kilpailla leikkuspöydässä auringonlaskun kanssa.

Päivän lopuksi kävimme vielä kuvaamassa Lahdessa roolihenkilö Jannen autotallin interiöörit, eli sisätilat. Lavastusryhmä oli valmistellut siellä jo päivällä omat työnsä ja valoryhmää ei edellisessä lokaatiossa tarvittu, joten valaisu oli jo käynnissä kun pääryhmä saapui kuvauspaikalle. Tehtävänä oli muutama kuva, jotka oli varsin tarkkan suunniteltu. Sähkön kanssa oli ongelmia ja lamput sammuilivat omia aikojaan. Päästyämme kuitenkin jossain vaiheessa tekemään, kaikki sujui varsin vaivatta. Sisällöllisesti kohtaukset olivat päähenkilön fyysistä toimintaa autotallin tyhjennyksen parissa, joten keskityin suurelta osin kuvan toimivuuteen rytmityksellisesti. Pienillä ratkasuilla pyrin saamaan ns. löysää aikaa pois kuvista. Monesti onkin pienestä kiinni kuinka kahdenkymmenen sekunnin kuva muuttuu kymmenen sekunnin kuvaksi. Tämä muuttuu olennaiseksi silloin jos koko kohtauksen toiminta halutaan näyttää yhdessä samassa kuvassa.

4.5.3 Kolmas kuvauspäivä

Kolmantena päivänä kuvasimme kaikki neljä päiväkohtausta roolihenkilö Jannen kotitalon pihassa. Elokuvan ensimmäinen kohtaus oli Jannen lumenluonti ja auton käynnistys. Ongelmia syntyi kuitenkin jo ensimmäistä kuvaa tehtäessä.

Aamupakkasessa kameratekniikka reistaili emmekä saaneet kuvaa tehtyä. Tilanne oli kuitenkin vain hyväksyttävä ja siirryimme sisätiloihin elvyttelemään kameraa. Oli selvää että aamusarastuksen vangitseminen ensimmäiseen kohtaukseen jäisi haaveeksi ja muutenkin olisi tehtävä nopeita ratkaisuja, koska olimme menettäneet kuvausaikaa yli tunnin. Aikataululliset paineet olivat kovat, koska bussikuvat oli kuljettajan kanssa sovittu tehtäväksi iltapäivällä. Menetetty tunti olisi saatava siis jollain tavalla kiinni. Tässä tilanteessa oli tärkeää pitää pää kylmänä ja keskittyä vahinkojen minimointiin. Kamera-assistentti Teemu Koivisto keskittyikin vian selvittämiseen ja kameran huoltoon, kun taas yhdessä kuvaajan ja apulaisohjaajan kanssa teimme suunnitelmat ja tarvittavat muutokset kuvasuunnitelmaan ja aikatauluun. Lopputulos oli jotakuinkin seuraava: Pelkistimme kuvasuunnitelmaa tekemällä yksinkertaisempia ja sitä kautta nopeampia kuvia ensimmäiseen kohtaukseen. Oli selvää että kuvat eivät olisi niin hyviä kuin suunnitelmissa mutta saimme näillä kompromisseilla aikataulua kiinni puoli tuntia. Lisäksi kohtauksen ja koko elokuvan avuskuvan, laajan etabloinnin pihapiiristä siirsimme seuraavalle päivälle, mikä toi toisen puolituntisen takaisin. Tiesimme silloin, että aamu aurinko jäisi ensimmäisen kuvan osalta haaveeksi, koska seuraava päivä alkaisi myöhemmin. Muuta vaihtoehtoa ei aikataulullisesti kuitenkaan ollut. Myös seuraavaa päivää olisi loppupäivän olsalta siis kiristettävä puoli tuntia.

Ongelmat sekä kameran, ja sitä kautta aikataulun kanssa jatkuivat pitkin päivää, ja ajoittain omatkin hermoni olivat todella tiukalla. Pääsimme kuitenkin varsin positiivisin mielin tekemään seuraavia kohtauksia ja onneksi kohtaukset olivat sisällöltään elokuvan viihdyttävimpiä. Jannen ja Kaukon keskustelu auton vierellä sekä Kaukon ja Minnan keskustelu oven suussa, olivat todella nautinnollisia ohjata.

Teimme myös yhden kuvan kohtauksen jossa Janne palaa ensimmäistä kertaa kotiin pysäkiltä.

Iltapäivällä siirryimme Orimattilaan kuvaamaan roolihenkilö Jannen myöhästymistä bussista. Olimme suunnitelleet bussikuvat todella hyvin ja kaikki sujui sen mukaisesti. Edestakainen sählääminen olisi ollutkin isolla autolla mahdotonta ja kääntymispaikat rajoitettuja. Olimme suunnitelleet kuvaustilanteen niin että bussi ajaisi pysäkin ohi menevän reitin vain kaksi kertaa, joiden aikana saisimme tehtyä kaikki tarvitsemamme kuvat. Olimme tarkistaneet bussin kääntöpaikat ja sen että bussi mahtuisi odottamaan pysäkillä hetken, jolloin kameraa siirrettäisiin. Tapasin kuljettajan toisella kääntöpaikalla ennen kuvausta ja kerroin kuvaussuunnitelmat. Apulaisohjaaja Partanen jäi bussin kyytiin radiopuhelinyhteyden kanssa. Myös näyttelijä Jani Karvinen varustettiin radiopuhelimella oikean ajoituksen aikaansaamiseksi. Johdin itse kuvaustilanteen radiopuhelimella kameran vierestä. Työ sujui hienosti alusta loppuun.

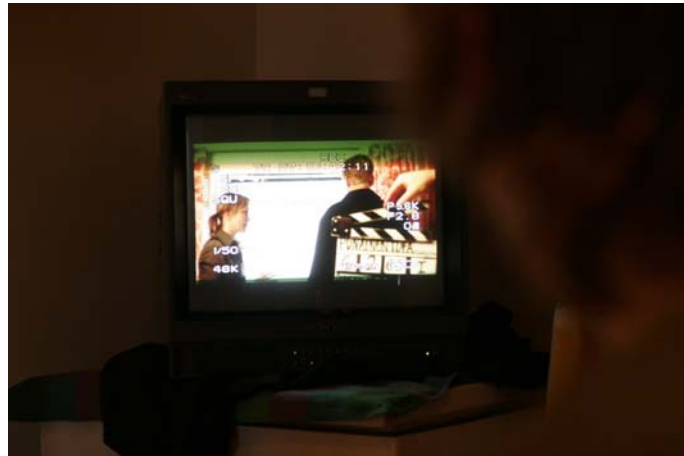
4.5.4 Neljäs kuvauspäivä

Aloitimme neljännen päivän kuvaamalla pihassa ensimmäisen kohtauksen kuvan, joka oli siirretty edelliseltä päivältä. Sen jälkeen aikataulussa oli kaikki kohtaukset, jotka sijoittuivat roolihenkilö Jannen ja Minnan talon sisätiloihin päiväsaikaan. Halusin ehdottomasti aloittaa Kaukon ja Minnan rakastelu kuvista monestakin syystä. Ensinnäkin kohtaukset, joissa on alastomuutta, ovat aina jollain tavalla arkaluontoisia ja saattavat aiheuttaa tiettyä hermostuneisuutta koko ryhmässä. Siksi uskoin että on hyvä tehdä se niin sanotusti alta pois. Koska olimme tietoisia aikataulumme kireydestä, en siksikään halunnut tehdä rauhallista toimintaa vaativaa kohtausta päivän loppuksi, jonne yleensä paine myöhässä olemisesta kasaantuu. Järjestimme kuvaustilanteen mahdollisimman rauhalliseksi ja hallituksi. Halusin luonnollisesti pitää ylimääräiset ihmiset poissa huoneesta jossa kuvataan, kuitenkin estämättä ketään tekemästä työtään. Erityisesti halusin varmistaa, että teknisesti kaikki olisi kunnossa, ennen kuin näyttelijät joutuisivat olemaan alasti. Tilanne käytiin tietysti heidän kanssaan läpi myös vaatteet päällä.

En tiedä olinko itsekkin alitajuisesti hermoillut alaston kohtauksen onnistumisesta, vaikka luulin suhtautuvani siihen kylmän rauhallisesti kokoajan, mutta olotilani heikkeni ruokailun jälkeen. Vatsa meni sekaisin ja hetken tuntui että homma luisuisi käsistä. Aloimme kuvata toista kohtausta, jossa on pitkä dialogi kohtaus keittiössä roolihenkilö Jannen ja Minnan välillä. Ensimmäisen kuvan aikana tuntui, että en enää hallitse tilannetta. En kuitenkaan usko että muut huomasivat sitä. Onneksi ensimmäistä kuvaa ei edes käytetty koko elokuvassa. Oloni parani pikku hiljaa ja sain hyvän vireen työhön. Toinen kohtaus oli ehkä käsikirjoituksellisesti heikoin kohtaus, vaikka siinä oli vahvoja hetkiä. Runsaan dialoginsa ja pituutensa takia se oli kuitenkin haasteellinen ohjattava. Kuten yleensä muutenkin, näyttelijät olivat hyvässä vireessä, mikä auttoi työtäni. Olin suhteellisen tyytyväinen lopputulokseen.

Teimme vielä päivän loppuksi hämärässä kuvan Roolihenkilö Minnasta ikkunassa. Kuva sijoittuisi elokuvan loppupuolelle kohtaukseen, jossa Janne polttaa tavaroita

pellolla. Näyttelijä Anu Sinisalolle oli tullut yllättävä este viimeiselle päivälle, jolloin polttokohtaus oli tarkoitus tehdä. Ratkaisimme siis asian muuttamalla hieman kuvasuunnitelmaa ja tekemällä Sinisalosta oman tiiviin kuvansa ikkunassa ilman oikeaa nuotiota ja Jannea.

4.5.5 Viides Kuvauspäivä

Viimeinen kuvauspäivä oli aikataulutettu useita tunteja ylimittaiseksi. Edessä oli myös haastava päivä ja yö, sillä tarkoitus oli yöllä tehdä nuotion polttamiskuvat talon edustalla. Vaikka tarjosimme talon isäntävälle hotelli majoitusta, eivät he halunneet lähteä, joten kaikesta oli vielä selviydyttävä herättämättä pariskuntaa ja parivuotiasta lasta. Onneksi edellinen päivä oli ollut välipäivä ja olimme ehtineet suunnitella ja käydä läpi asioita vielä ennakkotyön lisäksi.

Aloitimme päivän kuvaamalla Jannen kävelyä tiellä Orimattilassa. Pieniä vastinkäymisiä oli kun yhden kuvausautomme avain katkesi takaluukkuun ja auto jäi keskelle kuva-alaa. Toimielias järjestäjämme Antti Onkila kuitenkin hoiti tilanteen samalla kun valmistelimme kuvaa, ja pääsimme aikataulussa siirtymään talolle. Kuvasimme ensin talossa sisällä elokuvan lopun iltakohtaukset eteisessä ja keittiössä. Jossain vaiheessa valmisteluja aikaa oli kulunut todella paljon ja olimme järkyttävästi myöhässä. Kauhun ilmapiiriä lisäsi vielä se, että Anu Sinisalon oli lähdettävä tiettyyn aikaan, koska hänen oli ehdittävä vielä toisiin kuvauksiin Helsinkiin. Oli hirveää tehdä nämä tärkeät, herkät ja varsin staattiset kohtaukset kiireellä hutaisten. En ole koskaan ollutkaan lopputulokseen tyytyväinen niiden osalta. Tietääkseni Sinisalo pääsi lähtemään vielä, jonkin verran myöhässä, ja oli noloa lähettää hänet kiireessä ajamaan. Se että tilanteeseen oli ajauduttu, oli monen asian summa. Alunperinkin aikataulu oli tiukka. Teimme pimeää valoisalla mikä vaati työläitä järjestelyjä valoryhmältä. Ehkä myös useampia teknisiä ongelmia kaasaantui, joiden ratkaisuihin saattoi kestää tavallista pidempään. Lisäksi myös minun ja apulaisohjaajan välillä oli asiasta informaatiokatkos. Viimeinen kohta tehtiinkin valmisteluineen päivineen muutamissa minuuteissa.

Jos jotain positiivista yrittää niistä hetkistä hakea, oli hyvä että puolella välissä päivää oli aikamäärä, johon oli pakko ehtiä. Se tarkoitti sitä, että kun siirryimme ulos, olimme aikataulussa. Tehtävänä oli iso liuta kuvia liittyen nuotion polttoon ja sen valmisteluun. Haasteita oli pimeässä valaiseminen rajallisella kalustolla, sekä

kuvausten suunnitteleminen ja valmisteleminen siten, että tarvittava määrä koskematonta hankea säilyisi kuvia varten. Luonnollisesti haasteiksi muodostuisivat myös ryhmän väsymys, yli pitkä päivä, yö ja päivän nollasta -20:een asteeseen kiristynyt pakkanen. Haasteet kuitenkin olivat jo etukäteen kaikkien tiedossa, emmekä joutuneet kohtaamaan suuria yllättäviä ongelmia. Tosin jossain vaiheessa yöllä löysin itseni taskulamppu suusta vaihtamasta sulaketta yläkerrassa, jossa perhe nukkui. Keittiön sulake oli palanut, toisinsanoen jääkaappi ja pakastin olivat pimeinä, johtuen kahden vedenkeitinimen käytöstä samanaikaisesti. Makuuhuoneen ovi oli auki ja nukkuvien hengityksen saattoi kuulla sulaketaululta. En ole ennen niin vähin äänin sulaketta vaihtanut. Muuten olimme häiriöiden välttämiseksi järjestäneet lämmityksen tuulikaappiin, jollion talon sisätiloja ei tarvinnut lämmittelyyn käyttää. Selvisimme kuvauksesta hyvin ja aikataulussa. Maljan nosto palavan nuotion äärellä viimeisen kuvan jälkeen oli ikimuistoinen hetki.

5 JÄLKITUOTANTO

6.1 Jälkituotannon toteutus ja tavoitteet

Kuvausten jälkeen on mielestäni tärkeää päästä nopeasti kiinni uuteen työvireeseen ja ikäänkuin puhtaalta pöydältä lähteä tekemään elokuvaa. Pitää asennoitua tilanteeseen niin, että vasta materiaali kuvan osalta on tehty kuvauksissa. Muutaman päivän teholoman jälkeen sainkin itseni helposti työvireeseen. Aikataulu oli jälleen kiireinen, joten yhtään päivää hukattavaksi ei ollut.

Ohjaajana koin aktiivisen osallistumisen jälkitöihin erittäin tärkeänä. Lisäksi käytännön järjestelyt musiikin ja grafiikan suhteen olivat täysin oman panokseni varassa. Täyspäiväistä työtä minulla olikin aina ensi-iltaan asti. Hektisin aika omalla kohdallani oli juuri kuvaleikkauksen loputtua, jolloin toimin koordinaattorina, samanaikaisesti tehtävien grafiikan, värimäärittelyn, äänisuunnittelun ja musiikin välillä. Koska tuotantopäällikköni oli nyt leikkaaja ja luonnollisesti kiinni leikkautyössä, hoidin itse musiikin oikeuksiin liittyvät tuotannolliset asiat teuston ja gramexin kanssa. Osallistuin myös itse master- ja esityskopioiden tekemiseen ja tarkistamiseen. Onnistuneet nauhat olin tarkistanut n. klo 22 ensi-iltaa edeltävänä iltana.

6.2 Leikkaus

Jo aikaisemmin harjoitustöissä olen huomannut, että leikkausvaihe on yksi opettavimmista hetkistä ohjaajalle. Siellä konkreettisesti huomaa, mikäli jokin ennakkoon suunniteltu ja hyvänä pidetty kuvallinen tai toiminnallinen ratkaisu ei toimikaan odotetusti. Monet kuvauspaikalla tehdyt virheet tietysti aiheuttavat harmaita hiuksia, kuten tässäkin projektissa. Näissä tilanteissa pitää kuitenkin vain yrittää löytää jokin ratkaisu ongelman minimoimiseksi ja ottaa virheistä opikseen

parhaansa mukaan. Jo siitäkin syystä olen aina pitänyt tärkeänä ohjaajan aktiivista osallistumista leikkaustyöhön.

Jälkityöaikaa kokonaisuudessaan oli kuusi viikkoa, joten otin tavoitteeksi leikkauksen valmistumisen kahdessa viikossa. Käytännössä se venyi kolmannelle mutta äänitöitä tehtiin jo tehosteiden osalta etukäteen. Pyysimme myös jo leikkauvaiheessa äänisuunnittelijalta demoääniä leikkauksen avuksi. Kyseessä oli etenkin kohdat, joissa ääni olisi ratkaisevassa kerronnallisessa osassa. Tällöin koekatseluissa pystyi keskittymään tarinan kulkuun, eikä esim. siihen että ovikellosta ei kuulu ääntä.

Vaikka aikataulu oli tiukalla, halusin kuitenkin käytännössä kokeilla vaihtoehtoisia leikkaustapoja joissakin kohdissa, mikäli niiden toimivuus jäi arvailujen varaan. Halusin päästä lopputulokseen, jossa tietäisin että, kaikki voitava on tehty. Halusin myös välttää tilannetta, että leikkaukseen enää esim. äänityövaiheessa jouduttaisiin puuttumaan. Koin myös tehtäväkseni järjestää leikkaajalle mahdollisimman hyvän työrauhan, mikä ei koulu-ympäristössä ole aina itsestään selvyys. Täten pyrin varmistamaan, että lyhestä leikkausajasta saataisiin kaikki hyöty irti.

6.3 Äänityöt

Kuten todettu kyseinen elokuva oli koulun aikana jo viides projekti jossa tein yhteistyötä äänisuunnittelija Reija Jouhtimäen kanssa. Yhteistyöstämme oli näiden vuosien aikana kehittynyt mielestäni varsin tehokasta, ja vaikka aika nyt oli todella vähissä, en ollut liian huolissani etteikö hyvää jälkeä saataisi aikaan. Suurimmaksi ongelmaksi muodostui se että Jouhtimäki oli myös kahden muun elokuvan äänisuunnittelija ja kyseiset tuotannot olivat venyneet yli aikataulujensa. Jouhtimäki joutui siis käyttämään tähän projektiin varattua jälkityöaikaa edellisiin projekteihin, mikä todella vaikutti negatiivisesti lopputulokseen. Jossain vaiheessa päätimmekin että palaamme äänitöihin vielä muutamaksi päiväksi ensi-illan jälkeen.

Äänitöiden alettua Jouhtimäki sai jo muutamassa päivässä työn siihen tilaan, että olin uskoin lopputuloksesta tulevan todella hyvän. Elokuvaan tehtiin kuitenkin varsin paljon ikään kuin päänsisäistä, subjektiivista äänimaailmaa, jonka rakentaminen oli hidasta puuhaa. Jossain vaiheessa kiire alkoi jo todella ahdistaa tätä luovaa työtä, mistä johtuen pidimme Jouhtimäen kanssa jopa jonkin asteista kriisipalaveria. Itse aiheutin äänisuunnittelijalle harmaita hiuksia muuttamalla leikkausta yhden kuvan osalta. Pidensin roolihenkilö Jannen seisoskelua pysäkillä useita sekunteja, mistä aiheutui Jouhtimäelle ylimääräistä työtä useita tunteja. Päätös oli kuitenkin todella tarkkaan harkittu ja muutos oli koko elokuvan kannalta tärkeä. Myös Jouhtimäki jälkeempään myönsi, että muutos todella kannatti. Ohjaajan onkin mielestäni tällaisissa tilanteissa aina osattava punnita, kumpi ratkaisu on enemmän hyödyksi elokuvalle. Tässä tapauksessa kallista jälkityöaikaa menetettiin taas tunteja, mutta elokuva kokonaisuutena ja katsomiskokemuksena parantui oleellisesti.

Kuten aikaisemmissakin yhteisissä projekteissa, myös tässä suurimmat eriävät mielipiteet minun ja jouhtimäen välillä syntyivät miksaus vaiheessa. Olin lähes järjestäen aina sitä mieltä, että jotkut tehosteet tulisi olla kovemmalla kuin Jouhtimäen mielestä olisi viisasta. Aina olimme kuitenkin löytäneet sopuisan ratkaisun. Niin myös nyt.

6.4 Musiikki

Omalla kohdallani suurin työ äänitöiden osalta oli musiikin järjestäminen. Suunnitelmia oli monenlaisia erilaisista kokoonpanoista aina siihen että sävetäisibn ja soittaisin musiikit itse. Taas kerran vähäinen aika alkoi kuitenkin muodostua ongelmaksi, kun suunnitelma toisensa jälkeen epäonnistui. Lopulta oli tehtävä todella nopeita ratkaisuja ja myös muistettava, että musiikin äänitys ja miksaus ei saisi viedä liikaa vähäistä aikaa muilta äänitöiltä. Oinneksi sopivaan aikaan koulussamme oli vierailmassa elokuvasäveltäjä Timo Hietala, joka katsoi keskeneräisen työni. Hän sanoi että lähtisi itse soinnillisesti liikkeelle elokuvassa jo olevasta kappaleesta

Telepatiaa. Pidin sitä loistavana ideana. Koska kyse oli J. Karjalaisesta päädyin, bluespohjaiseen kitaramusiikkiin. Päässäni oli myös alusta asti ollut liukuva melodia, johon alunperin ajattelin steel-kitaraa. Tässä vaiheessa luovuin kuitenkin epäonnistuneista yhteistyöryityksistä musiikin opiskelijoiden kanssa, koska prosessi olisi nähtävästi vaatinut pidemmän ajanjakson kuin jäljellä olevat kaksi viikkoa. Siispä päätin palkata omalla kustannuksellani blues-taustaa omaavan ammattikitaristin, joka hallitsisi slide-soiton. Mieleeni tuli sopivasti vieläpä Lahtelainen Ismo Haavisto, joka suostuikin lähtemään mukaan projektiin. Haavisto tuli katsomaan projektin ja kerroin mitä haluan ja mihin kohtiin elokuvaa. Hän palasi muutaman päivän päästä ideoinensa. Äänitimme näitä melodiapätkiä koulun studiossa yhden päivän. Monitoroimme äänistudioon aina kuvaa kyseisestä kohdasta elokuvaa, jolloin saimme sovitettua musiikit heti oikean mittaisiksi. Lopputulos sopi elokuvaan hienosti. Lisäksi uskon, että saman sointumaailman salakavala istuttaminen pitkin elokuvaa, tekee lopussa Telepatiaa-kappaleesta alitajuisesti paremman kuuloisen.

6.5 Grafiikka

Tein yhteistyötä alkutekstien sekä muutaman kuvan digitaalisen korjauksen yhteydessä multimediaopiskelijoiden kanssa. Ongelmallisinta näissä työvaiheissa tuntui olevan se, että töitä tehdään eri koneilla ja eri ohjelmistoilla. Tämä aiheutti ongelmia yhteensopivuuksissa eri formaattien sekä pakkausmuotojen kesken.

Digitaalisesti oli jo alun perin päätetty tehtävän bensamittarin pyöriminen Jannen tankatessa kanisteriaan. Kuvauksissa käytämämme bensamittari kun ei ollut toiminnassa. Korjasimme myös toisessa kohtauksessa ikkunassa olleen himmennyskalvon rypyn, joka paljasti kalvon olemassaolon.

LOPPUTULOS

Arvioidessani elokuvani lopputulosta haluan palata siihen, mitkä olivat tavoitteeni. Koko ajan olin asennoitunut projektiin elokuvan tekemisenä, en opinnäytetyönä. Siispä haluan myös arvioida lopputulosta kuten mitä tahansa elokuvaa. Koska kyseessä on oma elokuvani, nousee yleisön rooli keskeiseen osaan elokuvan onnistumisen arvioinnissa. Olennaista tässä lähestymistavassa on se, että kokeeko yleisö elokuvaa katsoessaan niitä tuntemuksia, mitä haluan elokuvalla välittää. Tämän tiedon saamiseksi on odotettava elokuvan tulevia esityksiä. Toivonkin että elokuvan näkisi mahdollisimman moni ns. tavallinen katsoja, jotta saisin palautetta heiltä. Opinnäytetöiden kriitiikki tilaisuudessa raati lähestyy elokuvia aina enemmän tai vähemmän ammattilaisina. Pelkästään heiltä saama palaute ei siis tule tyydyttämään minua rakentaessani omaa arviotani elokuvan onnistumisesta. Tietysti kaiken palautteen kohdalla pitää muistaa, että katsojat ovat yksilöitä. Heidän arvionsa ovat siis aina yksittäisen ihmisen makuaisoihin pohjautuvia kokemuksia, joihin minun ei siis tulisi liian vahvasti tukeutua omassa arviossani. Palautteesta on vedettävä yleisempiä johtopäätöksiä.

Tietysti jonkinlaisen arvion voin antaa myös kuulematta yleisön kommentteja. Tällöin arvioni nojaa hyvin vahvasti käsitykseeni siitä, kuinka lähelle pääsin yrittäessäni toteuttaa sen idean, joka minulla oli päässäni ennen elokuvan tekoa. Se ei tietenkään ole absoluuttinen mittari, koska elokuvaahan pyritään jokaisessa työvaiheessa viemään eteenpäin ja kehittämään. Siinä mielessä myös idea omassa päässä kehittyy koko ajan. Kuitenkin karkeasti arvioiden tuntuu elokuvan valmistuttua, että erinäisistä syistä johtuen noin 20 – 30% on menetetty siitä mihin pyrittiin. Tätä ei ole mielestäni kuitenkaan syytä harmitella. Uskon että jos jotain ei saanut onnistumaan kuten oli suunnitellut, tarkoittaa se vain sitä ettei ammattitaito vielä siinä vaiheessa kyseiseen asiaan riittänyt. Aina voi tietysti vedota joissakin asioissa huonoon tuuriin, mutta en koe sitä ominaiseksi tavaksi itselleni. Osa ammattitaitoa on nimittäin osata reagoida tilanteiden tuomiin yllättäviin muutoksiin.

Lisäksi voin arvioida elokuvaa myös yrittämällä heittäytyä mahdollisimman eläytyvästi ensimmäistä kertaa elokuvan näkevän katsojan rooliin, vaikka täysin objektiivista kokemusta onkin mahdotonta saada aikaan. Tällöin koen, että elokuva puhuttelee minua ja viihdyttää minua. Välillä elokuva tuntuu ehkä hiukan hitaalta. Paljon lyhytelokuvia nähneenä tunnistan myös, että se on ehkä optimaaliseen lyhytelokuvan mittaan nähden hieman ylipitkä. Täten se lähenee muodoltaan ja sisällöltään joiltain osin pidempää draamaa, kuitenkin varsinaisesti olematta sitä. Noin 12 minuuttinen lyhytelokuva esimerkiksi kun keskittyy vielä ytimekkäämmin yhteen tilanteeseen.

Tietysti on vielä spontaani tunteeseen perustuva arvio. Valmiin elokuvan edessä tunnen hyvää oloa. Tunnen onnistuneeni ehkä enemmän kuin koskaan aikaisemmin elämässäni. Ennen kaikkea tunnen itseni voittajaksi!

Tehtäväni tämän elokuvan osalta ei kuitenkaan ole vielä ohi. Koska elokuva on tehty muille ihmisille, täytyy minun tehdä oma osani sen eteen, että mahdollisimman moni ihminen sen näkisi. Olen myös erittäin kiinnostunut kuulemaan heidän näkemyksiään elokuvasta.

LÄHTEET

Hemingway, Ernest. 2001. Francis Macomberin lyhyt ja onnellinen elämä. Esimmäiset 49 kertomusta. 4. painos. Jyväskylä: Gummerus

Aaltonen, Veikko. 2004. Juoksuhaudantie [elokuva]. Kinotar Oy. Helsinki.

Hotakainen, Kari. 2002. Juoksuhaudantie. Juva: WS Bookwell Oy

LIITE 1

Kettu

Ekspositio

Metsästäjä on leiriytynyt järven rantaan. Hän katselee auringolaskua ja miettii loistavaa päiväänsä. Huomenna on hyvä palata kotiin saaliin kanssa. Kaksi peltopyytä roikkuu oksasta.

I Käänne

Yöllä metsästäjä herää oksan rasahdukseen. Hän nousee ja näkee ketun joka viipottaa pusikkoon peltopyyt suussa. Mies ottaa aseensa ja ryntää perään mutta kettu on tiessään.

Toiminta

Aamulla metsästäjä istuu rantakivellä ja katselee surkeana järvelle. Lokki pyydystää kalan.

Hän kulee fasaanin rääkäisyn läheisestä puskasta ja kääntyy katsomaan. Ketun ryökälehen se siellä fasaania hätyyttelee. Metsästäjä ottaa aseensa ja ampuu lippaan tyhjäksi kohti kettua. Kettu jolkottaa läheiseen koloon.

Kliimaksi

Metsästäjä sytyttää nuotion kolon suulle ja asettuu valmiiksi aseensa kanssa.

II Käänne

Lopulta kolosta tulee kolme pientä ketunpoikasta emonsa kanssa. Mies laskee aseensa.

Loppuratkaisu

Mies on lähdössä kotiin ja luo viimeisen silmäyksen järvelle, joka kylpee auringonlaskun väreissä

Punainen tupa ja perunamaa

Lyhytelokuva onnellisuudesta

"Mun mielestä täällä on aika kaunista..."

SISÄLLYSLUETTELO

Miksi haluan kertoa tämän tarinan	3
Tarina	4
Juonikertomus	4
Synopsis	5
Henkilökuvaukset	7
Tunnelmakuvia 1.....	9
Käsikirjoitus	10
Ohjaajan sana.....	24
Kuvaajan sana.....	26
Leikkaajan sana.....	27
Työryhmän esittely.....	28
Tunnelmakuvia 2.....	30
Tuotantotiedot.....	31

Miksi haluan kertoa tämän tarinan:

Elokuvallani haluan saada ihmiset meittimään mitä he elämältä haluavat ja mitä he tekevät saavuttakseen sen.

Haluan käsitellä nykyihmisen erilaisia käsityksiä onnellisesta elämästä ja keinoja tavoitella onnellisuutta. Tuntuu että omalla kohdallani on kyse eri asioista kuin esimerkiksi vanhempieni, saatikka isovanhempieni kohdalla. Kaikki me kuitenkin tunnumme pyrkivän onnellisuuteen.

Lyhytelokuvani on tarina, joka nivoutuu yhden voimakkaan tapahtumasarjan ympärille. Siinä kohtaa konfliktin kautta neljän erilaisen ihmisen erilaiset maailmankuvat.

Antti Pirinen, Ohjaaja

TARINA

Jannen sitkeältä puurtamiselta putoaa pohja vaimon petoksen myötä, sillä seurauksella, että Janne ymmärtää, ettei pahan olon levittäminen eteenpäin ratkaise oman elämän ongelmia.

JUONIKERTOMUS

Yön ulkona seissyt Jannen auto ei lähde käyntiin, eikä lähikylän pienhuoltamon pitäjä, Kauko, näytä pitävän kiirettä korjauksen kanssa. Vaimokin kehottaa tyhjentämään autotallin rojuista vastaisuuden varalta. Vastahakoisesti Janne lähtee työkeikalle linja-autolla. Linja-autosta myöhästyttyään, Janne palaa kotiin odottamaan seuraavaa.

Kotona Jannelle paljastuukin asia, jonka ei olisi koskaan ollut tarkoitus paljastua. Kauko löytyy olohuoneesta rakastelemasta Jannen vaimon kanssa.

Järkyttyneenä Janne lähtee vaeltamaan maantietä ja päätyy Kaukon huoltamolle, jossa Kaukon vaimo, Sini on myyjänä. Janne suunnittelee kosta ja ostaa kannullisen bensaa. Suunnitelmat keskeyttää Kaukon ilmestyminen huoltoasemalle. Janne aikoo ottaa tapahtuneen puheeksi Sinin kuullen, mutta Sini ei lue Jannen vihjailua, vaan päinvastoin näkee Kaukon entistäkin parempana aviomiehenä. Nähdessään Sinin onnellisuuden ja Kaukon epätoivon, Janne jättää lopulta paljastamatta tapahtuneen.

Janne katsoo hämartyvää kotipihaansa ja tyhjentää rojut autotallista pihalle. Hän valelee kasan bensalla ja sytyttää tuleen. Janne palaa kotiin ja kohtaa itkeneen vaimonsa. He tekevät hiljaisen sopimuksen. Janne sytyttää kynttilän.

SYNOPSIS

Jannen auto hyytyy pihaan, eikä lähikylän pienhuoltamon pitäjä, Kauko, näytä pitävän kiirettä korjauksen kanssa. Jannen vaimo, Minna, ei osaa auttaa Jannea ahdingossaan, mutta kehoittaa tyhjentämään rojujen täyttämän autotallin, jotta auton saisi sinne kuivaan ja lämpimään. Töihin lähtö ei näyttäisi Jannea innostavan, mutta hän pysyy lujana ja päättää lähteä töihin linja-autolla. Raahaten työtavaroitaan mukanaan Janne suuntaa jalan lähimmän maantien varressa olevalle linja-auto pysäkille. Jannen linja-auto kuitenkin ehtii pysäkille ennen Jannea. Taajaman ulkopuolella linja-autoja kulkee harvoin, joten Janne päättää palata takaisin kotiin odottamaan seuraavaa.

Kotona Minna keittää Kaukolle kahvit ja selviää, että he tuntevat toisensa vuosien takaa. Jannen palatessa paljastuukin hänelle asia, jonka ei olisi koskaan ollut tarkoitus paljastua. Eteisen lattialla oleva zippo on Kaukon, jonka piti olla korjaamassa Jannen autoa. Itse Kauko löytyy olohuoneesta rakastelemasta Jannen vaimon kanssa.

Janne ei keskeytä lemmiskelyä vaan poistuu paikalta vähin äänin. Järkyttyneenä hän lähtee vaeltamaan maantietä tavaroineen. Ohittaessaan Kaukon huoltamoita hän päättää poiketa sisään. Kaukon vaimo, Sini pitää myymälää ja ilahtuu nähdessään Jannen. Sini on Jannen kohtalontoveri, mutta tietämättömänä tapahtuneesta iloisella päällä. Raskaana oleva Sini yrittää saada juttuseuraa Jannesta, ja kyselee hänen ja Minnan perheenlisäys suunnitelmista. Jannella on kuitenkin synkkiä ajatuksia. Hän tuijottaa hyllyssä olevia puukkoja, kirvestä sekä Kaukon zippoon sytyttämäänsä liekkiä. Lopulta hän näkee hyllyssä jerrykannuja. Hän ilmoittaa Sinille ostavansa yhden ja sen täyteen bensaa.

Jannen tankatessa jerrykannua Kauko ilmestyykin huoltoasemalle. Janne katsoo ikkunan takaa Kaukon halaavan Siniä. Janne laskee kanisterinsa maahan ja menee sisään.

Janne istuu kahvipöytään syyllisyyttä potevan Kaukon kanssa. Janne alkaa vihjailla Kaukon ”asennushommista” Sinin kuullen. Sini ei kuitenkaan osaa epäillä Kaukoa. Lopulta Kaukon kaivaessa esiin sikarinsa, Janne ottaa taskustaan Kaukon zipon ja tarjoaa tulta. Sini tunnistaa sytyttimen johon liittyy yhteisiä muistoja. Kaukon järkytykseksi Janne on kertomassa mistä zippo löytyi, mutta Sini keskeyttää Jannen alkaen muistelemaan lomamatkaa, josta se ostettiin. Kauko tarttuu tilanteeseen ja kuherteleva pariskunta päättää lähteä uudelle matkalle heti huomenna. Janne katsoo epätoivoista Kaukoa ja onnea tihkuvaa Siniä, joka kysyykin nyt zipon löytöpaikasta. Hetken mietittyään Janne jättää asian paljastamatta. Kauko ilmaisee Jannelle kiitollisuutensa.

Janne on ulkona lähdössä, kun Sini juoksee hänen peräänsä. Sini kyslee Jannen murheista ja kehottaa häntä suhtautumaan elämään positiivisemmin.

Janne seisoo hämärtyvässä kotipihassaan katsoen taloan, autoaan ja autotalliaan. Hän avaa autotallin ja alkaa tyhjentää rojua pihalle. Janne tekee rojuista suuren kasan, jonka hän valelee bensalla ja sytyttää palamaan.

Janne palaa kotiin ja kohtaa itkeneen vaimonsa. He tekevät hiljaisen sopimuksen. Janne sytyttää kynttilän.

HENKILÖKUVAUKSET

Janne

Janne puurtaa sitkeästi eteenpäin. Hän on kasvanut perheessä, jossa isä oli kaupungin virkamies ja äiti osa-aika työssä sekä kotona. Janne on oppinut heiltä sitkeän puurtamisen ja tyytymisen siihen mitä on. Hän osaa niellä kiukkunsa ja pitää naamansa peruslukemilla. Omalla tavallaan hän jopa herkuttelee vastoinkäymisillään, jotka saavat hänet turhaantumaan.

Janne toimii tuote-esittelijänä kirkasvalolaitteita valmistavalle yritykselle. Hän yrittää ansaita elantonsa ja tyydyttää vaimonsa toiveet, jotta voisi jonain päivänä elää pienimmin ponnistuksin ja kirjoittaa vaikka kirjan, mitä on joskus ajatellut. Suurempi liekki Jannen avioliitosta on hiipunut. Hän pitää vaimoaan kauniina, mutta on henkisesti erkaantumassa hänestä.

Janne on kotoisin kaupungista ja on muuttanut hänelle vieraaseen ympäristöön. He asuvatkin nyt pienessä kylässä, Minnan kotitalossa.

Jannen elämää voisi kuvata seuraavanlaisesti:

Hän on ikään kuin junassa, jonka päämäärää ei tiedä. Tapahtumat matkalla ja junaan tulevat ihmiset ovat hänen elämäänsä. Vasta kun juna hajoaa tai raiteet katkeavat, hän pääsee katsomaan asioita ulkopuolelta, uusin silmin. Ehkä hän jää junasta pois ja vaihtaa toiseen.

Kauko

Kauko on pientilallisen poika. Hän on tottunut siihen, ettei elämässä mikään tule itsestään, vaan on itse toimittava, jos haluaa jotain. Haluilleen Kauko ei ole asettanut esteitä. Hän osaa tarttua tilanteeseen ja ottaa sen haltuun. Toisaalta hän on romantikko, joka vie kursailematta rakastamansa naisen vihille ja tekee tämän vieläpä onnelliseksi. Kaukolla ei ole haaveita suuremmalle bisnekselle, mutta huoltamonsa hän haluaa pitää toiminnassa ja sen hän myös tekee.

Sini

Sini on kotoisin Kouvolasta, köyhästä perheestä. Hänen isänsä kuoli kun Sini oli muutaman vuoden ikäinen, ja äitikin sairastui varsin varhain. Äidin pienillä tuloilla ja yhteiskunnan armoilla Sinin oli pärjättävä, kunnes Kauko tuli ja vei hänet vihille hänen ollessaan 18 vuotta. Kauko oli vastaus Sinin rukouksiin. Hän teki Sinin olon turvalliseksi ja turvasi tämän toimeentulon. Sini onkin niin ikään myyjänä Kaukon huoltoaseman kahviossa. Sinin vahemmilla ei koskaan ollut mahdollisuutta toteuttaa kunnollista elämää, siispä Sini onkin valoisa persoona, joka osaa nauttia kaikesta mitä hänellään on tässä ja nyt.

Minna

Minna on yksityisyrittäjäperheen ainoa lapsi. Hänellä on usein ollut mahdollisuus tehdä asioita niin kuin on halunnut. Toisaalta hän on omalla tavallaan sidottu kotitaloonsa. Minna tekee keramiikkaa ja suunnittelee siitä elinkeinoaan. Toistaiseksi hän elää kuitenkin vanhempien perinnöllä. Minnan ja Jannen suhde on muuttunut heidän muutettuaan Minnan kotitaloon, mutta Minna uskoo Jannen sopeutuvan ympäristöön. Minnan nuoruudenrakkaus, Kauko, kuitenkin muistuttaa Minnaa elämän perusasioista, ja saa hänet hetkeksi unohtamaan kaiken muun.

Visuaalista suuntaa antavia kuvia

PYSÄKKI
(työnimi)

Lyhytelokuvan käsikirjoitus

10. Versio

Antti Pirinen
Ilmari Aho

Henkilöt:

Janne
Minna (Jannen Vaimo)
Kauko (Huoltamon omistaja)
Sini (Kaukon vaimo, huoltamon myyjä)

1. RINTAMAMIESTALON PIHA - PÄIVÄ

JANNE (36v.) lastaa suurehkoja pahvilaatikoita auton takakonttiin lumisella pihalla. Hän istuu autoon, ja vääntää avainta virtalukossa, mutta auto ei käynnisty.

2. INT. KEITTIÖ - ILTAPÄIVÄ

Janne seisoo keittiössä ulkovaatteet päällä ja katsoo pihalle. Siellä on hänen autonsa konepelti auki, sekä lava-auto huoltamon logoilla varustettuna. KAUKO (37v.) Seisoo auton vieressä ja puhuu kännykkään.

Jannen vaimo MINNA (35v.) Tulee huoneeseen. Hänellä on yllään muovinen esiliina ja kädessään hänellä on savimöhkäle.

MINNA

No mitäs nyt

JANNE

Näyttää olevan leppoisaa duunia toi auton korjaaminen. Haluiskohan se vaihtaa pestiä mun kanssa?

Minna tulee Jannen taakse ikkunan luo.

MINNA

Tyhjentäisit ton autotallin, niin saisit auton sinne lämpimään. Ei tee autolle hyvää, että se on kylmässä ja märässä.

JANNE

Niinkö?

MINNA

Ja mä voisin pistää sinne mun verstaan.

Janne kääntyy Minnaan päin.

JANNE

Mihin se muka tyhjennettäisiin?

MINNA

Pitäiskö sun ottaa lomaa töistä? Lähdettais vaikka johonkin matkalle.

JANNE

Matkalle!? Matkalle?

Janne menee lipaston laatikon luo ja kaivaa paksun pinkan avattuja ja avaamattomia laskuja. Hän heiluttaa niitä kädessään.

JANNE

Oota mä käyn ekaks maksamassa pari laskua, niin lähetään sitten matkalle!

MINNA

En mä tarkoittanut mitään kallista. Pari päivää... jossain muualla.

Janne katsoo ikkunasta ulos. Kauko katselee konepellin alle mutta puhuu edelleen puhelimeen. Janne nostaa puhelimen luurin ja näppäilee numeron.

JANNE

Ei perussuomalainen halua minnekään lähteä. Suomalaiset haluaa rypeä paskassa ja olla surkeita. Ne kato luulee ettei niitä muuten oteta vakavasti.

Janne odottaa vastausta puhelimesta. Hän vääntää naamalleen tekohymyn ja esittelee puhelimen vieressä olevan kirkasvalolaitteen Minnalle.

JANNE

Arvon rouva, vituttaako teitä? Ei syytä huoleen, sillä täällä olisi nyt esittelyssä uusi, tutkitusti tehokas Solarplus -kirkasvalolaite. Se muuttaa hetkessä sitruunanaamanne...

Puhelimeen vastataan.
Minna hymyilee surumielisen huvittuneena.

JANNE

Janne tässä terve. Mä vaan soitin, että mun auto hajos ja joudun lähtemään bussilla liikenteeseen...niin, että mun on varmaan pakko jättää se Gigantin esittely väliin, niin ehtisin sinne

Mustaan pörssiin ajoissa. Joo. Ja siis varmaan jään päivän tavoitteesta... Niin. Okei. Kiitos, moi.

Janne laskee luurin.

JANNE

No niin. Yritän ehtiä kahen bussiin.

MINNA

Mä lämmitän saunan kun tuut kotiin.

JANNE

Kiitos. Tolle Kaukolle pitäis varmaan keittää kahvit.

3. EXT. RINTAMAMIESTALON PIHA - ILTAPÄIVÄ

Janne tulee pihaan. Kauko nojailee puskuriin ja puhuu kännykkään. Janne avaa takakontin ja lastaa pahvilaatikoita olutkärryyn.

KAUKO

Oota mä soitan kohta takas.

JANNE

Mitenkäs se on edistynyt?

Kauko ottaa esiin pikkusikarin ja sytyttää sen koristeellisella zipolla.

KAUKO

Joo-o. Täällä on vähän kaikenlaista, mutta näyttäis siltä, että toi bensasuodatin on päässy tukkeutumaan. Että se pitäis ny ainakin vaihtaa uuteen. Tällä olis tietysti kiire vai?

JANNE

No oishan se iso apu mut meneehän tää näinkin.

Janne lähtee kävelemään pois pihasta.

KAUKO

No mut heitänkö mä sut pysäkille.

JANNE

Ei tarvi, kyl mä kerkeen. Minna
lupas keittää sulle kahvit.

KAUKO

Ai, kiitos, voishan se maistua.

Janne poistuu. Kauko katsoo Keittiön ikkunaan, jonka
takana seisoo Minna. Heidän katseensa kohtaavat.

4. EXT. MAANTIE - ILTAPÄIVÄ

Janne kävelee talvista maantienlaitaa ja vetää perässään
pahvilaatikkoja olutkärryissä.

5. EXT. BUSSIPYSÄKKI - ILTAPÄIVÄ

Bussi kurvaa pysäkin ohi. Janne yrittää juosta sitä
kiinni, muttei ehdi. Janne katsoo aikatauluja pysäkillä
ja lähtee sitten takaisin päin.

6. EXT. ETEINEN PIHA - PÄIVÄ

Oveen koputetaan. Minna tulee avaamaan. Oven takana on
Kauko.

KAUKO

Moi!

MINNA

Moi!

Hiljaisuus. Minna välttelee Kaukon katsetta

KAUKO

Mä korjaan tota teidän autoa.

MINNA

Niin.

KAUKO

Missäs sä oot piileskelly, kun sua ei
oo kylillä näkyny.

MINNA

No mulla nyt on ollu tässä näitä
hommia.

KAUKO

Janne puhu et sulla ois kahvit
tulossa.

MINNA

Joo. Tuu sisälle.

7. EXT. RINTAMAMIESTALON PIHA - ILTAPÄIVÄ

Janne tulee pihaan. Jannen auton konepelti on kiinni,
eikä Kaukoa näy. Janne menee sisään taloon.

8. INT. ETEINEN - ILTAPÄIVÄ

Janne tulee eteiseen. Keittiössä soi radio. Olohuoneesta
loistaa valoa. Janne on kävelemässä peremmälle, kun
huomaa eteisen lattilla Kaukon takin, jonka taskusta on
tippunut zippo. Janne nostaa zipon ja avaa sen kannen.
Hän sytyttää sen palamaan astuessaan olohuoneen puolelle.
Janne nostaa katseensa liekistä. Kauko ja vaimo
rakastelevat sohvalla. Janne seisoo heidän takanaan
palava zippo kädessään ja katsoo heitä sekä sohvapöydällä
kiliseviä kahvikuppeja, mutta he eivät huomaa Jannea.
Janne peruuttaa takaisin eteiseen.

9. EXT. MAANTIE - ILTAPÄIVÄ

Janne kävelee maantietä pitkin takki auki laahaten
kärryään laatikoineen perässään.

10. EXT. HUOLTOASEMAN PIHA - ILTAPÄIVÄ

Janne menee huoltoasemalle.

11. INT. HUOLTOASEMA - ILTAPÄIVÄ

Janne tulee tiskille. Kassaneiti, SINI (32v.), ilahtuu
nähdessään Jannen.

SINI

Ai hei!

JANNE

Lasi vettä kiitos.

SINI

Ota siitä. Se ei meillä maksa mitään.

Janne kaataa itselleen vettä ja menee pöytään istumaan.

SINI

No eikös se Kauko justiin tullut
korjaamaan sitä sun autoa.

JANNE

Tuli tuli. Siellä se on työn
touhussa.
Vissiin kaipaa paikat vähän huoltoa.
Mutta eiköhän sillä oo kunnan vehkeet
niihin hommiin.

SINI

Joo se osaa kyllä hommansa.
Etköhän sä taas pian pääse ajelemaan
sillä.

Janne katselee ulos ja hörppii vettä.

SINI

Ai perhana kun se on kova potkimaan.

Sini on raskaana. Janne katsoo hajamielisenä Siniin.

JANNE

Koskas se putkahtaa ulos?

SINI

Kolmen kuukauden päästä on laskettu
aika.

Janne ei jatka juttua. Hänen katseensa kiertää hyllyssä
oleviin tavaroihin... Puukko, kirves, sytytysneste,
jerrykannu... takahuoneen oven vieressä on kömpelösti
korutekstattu taulu, jossa on pirtin kuva ja teksti:
"Punainen tupa ja perunamaa". Janne tuhahtaa taululle.

SINI

Oottekste ajatellu Minnan kanssa
lapsia?

Janne kaivaa taskustaan Kaukon zipon. Hän sytyttää sen
palamaan ja katsoo liekkiä.

JANNE

Ei nyt taida olla ihan sopiva hetki.

SINI

Minkäs ikäinen se Minna olikaan?

JANNE

Kolkytviis. Sehän oli samalla luokalla Kaukon kanssa.

SINI

Ai niin olikin.
Janne nousee ja ottaa kanisterin hyllystä.

JANNE

Mä otan tällaisen jerrykannun ja siihen bensaa.

SINI

Aha. Okei.

12. EXT/INT. HUOLTOASEMA - ILTAPÄIVÄ

Janne tulee pihalle Jerrykannun kanssa ja ryhtyy tankkaamaan sitä. Kauko ajaa huoltoaseman eteen ja kävelee sisään. Janne tuijottaa Kaukon perään. Bensaa valuu yli jerrykannusta.

Janne kävelee ikkunoiden taakse ja pysähtyy katsomaan Kaukoa, joka halaa Siniä ja istuu sitten pöytään. Janne laskee jerrykannun maahan ja menee sisään.

13. INT. HUOLTOASEMA - ILTAPÄIVÄ

Janne astuu ovesta sisään ja kävelee tiskille Kaukoon katsomatta.

JANNE (Sinille)

Otin tosta kakkosmittarilta 20 litraa ysivitosta.

KAUKO

Terve Janne... Etkös sä ollutkaan bussille menossa?

JANNE

Olin... Tuli vähän mutkia matkaan.

KAUKO

No mutta istu nyt hetkeks alas.
Kyllähän mä sut pysäkilke sit heitän.

Janne tulee istumaan Kaukon luo pöytään. Janne katsoo Kaukoa herkeämättä.

JANNE

Tiesitkö Sini, että miehes se täällä
vaan tarjoilee kyytiä
vieraille ihmisille?

SINI

Sellanen herrasmies se onkin.

KAUKO

No pitäähän sitä nyt vähän yrittää
auttaa miestä pulassa.
Vittumaisia tilanteita tollaset auton
hajoomiset.

JANNE

Miehes on ollu meillä vähän
asennushommissa.

SINI

Kakella se meisseli pysyykin kädessä.

Sini kikattaa, Kauko katsoo Siniä ja hörähtää hänkin nauruun. Janne katsoo heitä vuorotellen ja hekottaa väkinäisesti. Janne katsoo, kuinka Kauko kaivaa pikkusikarin esiin. Kauko kaivaa taskuaan ja sitten toista. Sitten hän löytää kolmannesta taskustaan tulitikut.

Janne ottaa tulitikut Kaukon kädestä ja kaivaa omasta taskustaan Kaukon zipon ja raapaisee siihen liekin. Kauko katsoo zippoa jähmettyneenä, kun Janne ojentaa sitä häntä kohti. Sini tuo kahvit pöytään. Kauko sytyttää sikarinsa.

SINI

Hei eiks toi ookkin Kaken sytkä?

JANNE

Ette ikinä arvaa mistä mä tän löysin.

Sini istuu Kaukon syliin. Sini tukee vatsaansa istuutuessaan. Kauko tuijottaa Jannea herkeämättä.

SINI

Muistaksä kulta mistä toi ostettiin?
Koska me lähetään taas lomalle.

KAUKO

Oikeestaan me voitais lähteä vaikka huomenna.

Pistetään pulju kiinni ja otetaan äkkilähtö. Eihän nää hommat muutenkaan tekemällä lopu.

SINI

Oikeesti! Sä oot mun oma prinssi.

Sini suukottelee Kaukoa, joka katsoo Jannea. Sini kääntyy myös Janneen päin.

SINI

Kaken mielestä mä näytän ihan koiranpennulta.

KAUKO

Murrrrr!

SINI

Niin siis mistä sä tän oikeen löysit?

Janne katsoo Siniä ja Kaukoa hetken.

JANNE

Niin... tosta pihalta. Mä jatkan tästä matkaa.

Janne nousee ja lähtee ovelle. Kauko nousee pidellen zippoä kädessään.

KAUKO

Janne! Tota... kiitos.

Janne katsoo hetken Kaukoa, mutta ei saa mitään sanottua.

14. INT. HUOLTOASEMAN PIHA - ILTAPÄIVÄ

Janne tulee ulos huoltamon ovesta ja kävelee jerrykannun luo. Sini tulee perästä Jannen kärryjen kanssa.

SINI

Hei älä nyt näitä unohda!

Janne seisoo jerrykannun edessä. Sini tuo kärryn Jannelle. Janne ja Sini katsovat hämärtyvää ja märkää maisemaa.

SINI

Mikä sua vaivaa? Älä murehdi Janne liikaa.

JANNE

On tääki pitäjä yks helvetti maan päällä.
Miksköhän ihmiset ylipäänsä muuttaa tällasiin paikkoihin.

SINI

Mun mielestä tääl on aika kaunista.

Hiljaisuus.

JANNE

Joo kai tästä pitäs lähteä.

SINI

Tuu taas käymään.

Janne nostaa jerrykannun maasta ja poistuu.

15. EXT. MAANTIE - ILTA

Janne kävelee hämärtyvää maantietä pahvilaatikkoineen ja jerrykannuineen.

16. EXT. TALON PIHA - ILTA

Janne seisoo pimeässä talonsa edustalla. Sisällä palaa valot. Hän katsoo taloa, autoaan ja autotallia.

17. INT. AUTOTALLI - ILTA

Janne tulee autotalliin ja silmäilee vanhoja rojuja.

18. EXT. TALON PIHA - ILTA

Janne heittää vanhoja huonekaluja ja puurojua pois autotallista. Hän on koonnut tavaroista jo ison pinon.

19. INT. AUTOTALLI - ILTA

Janne huomaa autotallin hyllyllä vanhan vinyylilevyn ja ottaa sen käteensä. Se on 90-luvun alusta J. Karjalaisen "Tähtilampun alla".

20. EXT. TALON PIHA - ILTA

Janne valelee kasan bensalla. Hän sytyttää tulitikun ja heittää sen kasaan, joka roihauttaa liekkeihin. Minna katsoo eteisen ikkunasta Jannea ja palavaa kasaa.

21. ETEINEN - ILTA

Janne tulee sisään. Minna tulee keittiön ovelle. Avonaisesta ulko-ovesta näkyy pihalla hiipuva tuli. Janne huomaa Minnan.

JANNE

Moi.

Janne ja Minna katsovat toisiaan. Minna on itkeneen näköinen.

MINNA

Moi.

MINNA

Mä laitoin saunan tulemaan.

JANNE

Kiitos.

MINNA

Ja sit mä laitoin ruokaa. Jos sä haluat et syödään ennen saunaa.

JANNE

Syödään vaan.

MINNA

Voi olla et se on jo vähän jäähtynyt kun se on ollu jo jonkun aikaa valmiina.

Minna ei voi katsoa Jannea. Hän yrittää pidättää itkua.

JANNE
Ihan hyvää se on.

22. INT. OLOHUONE. ILTA

Janne ja Minna istuvat pöydän ääressä ja syövät. Janne nousee, sytyttää kynttilän ja vähentää valaistusta.

JANNE
Kato mitä mä löysin.

Janne näyttää Minnalle levyä. Hän pistää sen levysoittimeen.
Janne istuu takaisin. Musiikki alkaa soida.

*Muistan kuinka hiivimme
ylös vuokrahuoneeseen
Älä herätä mummoa, sä sanoit
jätä kengät eteiseen
Ja sä keitit meille teetä
itämaiseen tapaan
Uskotko yliluonnolliseen, sä kysyit
uskotko telepatiaan*

*Tähtilampun alla
siinä sängyn laidalla
Kun me kerran suudeltiin
oi mä uskoin ihmeisiin*

-LOPPU-

OHJAAJAN SANA*Antti Pirinen*

Elokuvan tekijänä haluan kertoa ihmisestä. Haluan tutkia sitä, mikä minua kiehtoo ja askarruttaa ihmisyydessä. Sitä mitä on olla ihminen suhteessa muihin ihmisiin, luontoon ja yhteiskuntaan.

Tämäkään tarina ei ole minulle tarina pettämisestä, aviokriisistä tai ihmissuhde koukeroista, vaan tarina ihmisestä, joka elää siinä maailmassa, jossa minä elän. Tuntuu siltä että minun ikäluokkieni sekä hieman vanhempienkin elämää leimaa jonkinasteinen päämäärättömyys. Meidän sukupolvillemme ei ole sotaa, eikä halla vie satoa. Meillä ei siis ole yhtä pohjimmaista henkiinjäämiseen liittyvää pyrkimystä, joka näihin päiviin asti on keskivertoihmisillä ollut. Meille aletaan kyllä lapsesta asti asettaa tavoitteita, jotka otamme omiksemme, mutta niiden perimmäistä tarkoitusta emme näe. Maailma on monimutkaistunut, vaikka ihminen ei.

Ehkä yhteiskunta elääkin omaa elämäänsä ihmisen kustannuksella, mutta viimekädessä jokainen ihminen kuitenkin tavoittelee onnellisuutta. Tarinassamme eri henkilöillä on omanlaisensa tapa toteuttaa tai pyrkiä onnellisuuteen. Sini osaa nauttia siitä mitä on, ja katsoa elämää positiivisesti. Kauko osaa tarttua hetkeen ja ottaa mitä tarvitsee. Jannen Vaimo, Minna, osaa elää pitkäjännitteisesti ja uskoa tavoitteisiinsa. Janne taas puurtaa sitkeästi eteenpäin, nielee kiukkunsa ja tyytyy. Ehkä hän ajattelee sen jonain päivänä tuottavan tulosta. Toisaalta hän on eräänlainen ympäröivän maailman uhri. Ironisesti katsottuna hän pyrkii levittämään hyvää oloa muille työnsä kautta, vaikka ei itse voi kovinkaan hyvin. Kun Jannelle paljastuu hänen vaimonsa petos, putoaa hänen puurtamiseltaan pohja. Pahoinvointi on nyt muuttunut vihaksi. Jannen sitkeys ja kyky niellä omaa kiukkuaan, ovat kuitenkin ominaisuuksia, joiden avulla hän pystyy voittamaan oman kostonhimonsa ja pahanolon siirtämisen eteenpäin. Hänellä on nyt mahdollisuus katsoa elämäänsä puhtaalta pöydältä, uusien kysymysten kautta. Mikä hänelle elämässä merkitsee ja mitä hän elämältä todella

haluaa? Ehkäpä onnellisen elämän saavuttaminen vaatii juuri kykyä kohdata kipeät asiat elämässään. Ehkäpä onneen liittyikin aina ripaus tuskaa.

Elokuvan ilmeestä

Elokuvallisesti haluan tukea edellä olevia ajatuksia. Ihmiset nähdään luonnossa, yhteiskunnassa ja suhteessa muihin ihmisiin. Janne ei asusteineen ja tavaroineen istu karuun maisemaan, mutta kokonaisuus on harmoninen. Janne ei näytä kuuluvan kuvaan myöskään kotonaan saatikka huoltamolla. Ainoastaan Jannen auto on kuin hänen kaksoisolentonsa. Alussa Jannen ja Minnan koti on kolkempi ja armottomampi. Se on Minnan koti, jossa Jannen on vaikea olla. Kaukon ja Minnan lemmiskellessä asunto on lämpimämpi ja kiihkeä. Siellä on ripaus Kaukon tuomaa rosoisuutta. Lopussa tunnelma on kodikkaampi ja hartaampi.

Kauko hallitsee ympäristöään missä hän sitten onkin. Huoltoasema ja Kauko muodostavat konaisuuden, joka luo Sinille onnellisen elämän perustan. Huoltoasema on lämmin ja kotoisa keidas hämärän ja harmauden keskellä. Kauko on paikan hallitsija ja Sinin suuri intohimon kohde.

Henkilöiden sisäisiä tuntemuksia pyritään kuvamaan katsojalle. Siinä käytetään hyväksi kaikkia osasia, joista valmis elokuva muodostuu. Minulle elokuva on kaikenkaikkiaan mahtava väline, jota haluan hyödyntää kokonaisvaltaisesti saadakseni haluamani lopputuloksen.

Työryhmästä

Pyrin hedelmälliseen ryhmätyöhön. Työryhmän jäsenten on oltava tietoisia pyrkimyksistäni. Taiteellisesti päävastuulliset tehtävät jakautuvatkin henkilöille, joiden kanssa olen aikaisemmin työskennellyt hedelmällisesti useissa projekteissa. Myös muu ryhmä valitaan sen mukaan, että jokainen työryhmän jäsen nauttii luottamuksestani.

KUVAAJAN SANA*Timo Nissi*

Kuvaajan rooli elokuvassa on kypsytynyt mielessäni opintojeni aikana. Koen itselleni läheiseksi näkemyksen, jossa kuvaajan tehtävä on nimenomaan tukea ohjaajan näkemystä ja tuoda tarina esille hänen näkökulmastaan parhaalla mahdollisella tavalla. Kuvaajan on omattava tarvittava tietotaito käytännön toteutusta ajatellen sekä elokuvallista ymmärtämystä ja dramaturgian tajua.

Pyrimme tekemään lyhytelokuvastamme mahdollisimman ammattitaitoisen kokonaisuuden. Koen tulevan elokuvan tekemisen haasteelliseksi ja nautinnolliseksi, sillä päähenkilö kohtaa hyvin erilaisia tapahtumia, joiden tunnelman vangitsemiseen tarvitaan onnistunutta kuvailmaisua. Jannen tarina on hänen subjektiivinen kokemuksensa ja kuvauksen pääpaino tulee keskittymään hänen mielentilansa ilmaisemiseen. Miten hän suhtautuu ihmisiin ja tapahtumiin. Useamman henkilön kohtauksessa on tultava selväksi sekä heidän luonteensa että suhteensa toisiinsa. Jannen suhde ympäröivään maisemaan tulee olemaan myös suuressa osassa. On siis löydettävä jokaiseen kohtaukseen kuvaustapa, joka parhaiten tukee niin itse tilannetta, kuin henkilöhahmojen psyykkistä ja fyysistä tilaa.

Olen hyvä ystävä ohjaaja Antti Pirisen kanssa ja muutaman kouluvuotemme aikana olemme oppineet toistemme elokuvamausta ja -intoimoista paljon. Vietämme myös paljon vapaa-aikaa yhdessä ja meillä on paljon yhteisiä mieltymyksiä niin elokuvan, musiikin kuin kirjallisuudenkin saralta. Olemme tehneet kaksi lyhytelokuvaa yhdessä, joissa Antti on toiminut ohjaajana ja minä kuvaajana. Näistä jälkimmäinen oli osastomme filmikurssin yhteydessä tehty 3 min. lyhytelokuva.

Olen ollut ahkerasti mukana koulujemme harjoitus- ja lopputöissä toimien kuvaus- ja valaisupuolella. Olen suorittanut suurimman osan työharjoittelustani valoassistentin tehtävissä ja koenkin suorittamani työharjoittelun opettaneen ja avartaneen näkemyksiäni suuresti.

LEIKKAAJAN SANA*Jasmiini Ottelin*

Elokuvamme vallitsevaksi leikkaustyyliksi olemme ohjaajan kanssa suunnitelleet sujuvaa, ”näkymätöntä” leikkaustapaa. Leikkauksellisesti poikkeavan muodon hakeminen ei ole mielestäni tälle tarinalle tarpeellista. Näkymätön leikkaus on mielestäni paras tapa tukea päähenkilön kehityskaarta ja vaikuttaa katsojaan alitajuisesti, niin että huomio pysyy itse tarinassa eikä kohdistu tekniseen toteutustapaan.

Elokuvassa päähenkilön ja ympäristön ristiriitainen suhde on tärkeässä asemassa. Päähenkilö Janne haluaa pitää yllä myyntimiehen identiteettiään ja olla osa modernia yritysmaailmaa, mutta asuin- ja työskentely-ympäristö sotii tätä vastaan. Myyntimiehenä hänen kuuluu olla tehokas, haasteita pelkäämätön ja aina liikkeessä kohti jotakin. Luminen maalaismaisema kuitenkin henkii kaikkea päinvastaista: pysähtyneisyyttä, äärettömyyttä ja välinpitämättömyyttä kaupunkilaisten kiireitä kohtaan. Katsojalle on myös ilmeistä, että Janne jää tässä suhteessa alakynteen. Päähenkilön ja ympäristön ristiriitaa voin leikkauksessa tuoda esiin monella tapaa, esimerkiksi antamalla laajojen kuvien kestää pitkään, jolloin maiseman massiivisuus ja pysähtyneisyys pääsee tärkeään rooliin.

Tarina kerrotaan Jannen näkökulmasta. Tämä tuo leikkaukseen mielenkiintoisia mahdollisuuksia ilmaista päähenkilön subjektiivista mielenmaisemaa. Esimerkiksi huoltamokohtaus, jossa järkyttynyt Janne hörppii vettä ja silmäilee samalla puukkoja ja kirveitä tarjoaa hyvän pohjan näkökulmaan, jossa korostuu Jannen psyykinen romahdus ja pintaan nouseva viha. Myös elokuvan loppupuolelle ajoittuva kohtaus, jossa Jannen ja Kaukon välinen jännite kiristyy äärimmilleen, tarjoaa herkullista materiaalia kuvakulmilla ja rytmillä leikkittelyyn intensiivisen tunnelman luomiseksi. Kiinnostukseni leikkaustyöhön on opiskelun myötä syventynyt todelliseksi intohimoksi, ja odotan innolla että saan käsiini tämän lyhytelokuvan materiaalin ja pääsen taas luomaan uutta elokuva-illuusiota.

TYÖRYHMÄN ESITTELY

Lyhytelokuva Pysäkki (työnimi) on kolmen Lahden ammattikorkeakoulun elokuva- ja TV-ilmaisun osaston opiskelijan lopputyö. **Antti Pirinen** erikoistuu tällä elokuvalla ohjaukseen, **Timo Nissi** kuvaukseen ja **Jasmiini Ottelin** leikkaukseen. Kyseisen kolmikon yhteistyö on kukoistanut jo aiempien vuosien harjoitustöissä, joista parhaana esimerkkinä jännityselokuva *Allergia* ja filmille kuvattu *Koesoitto*. Vuosien varrella työryhmän jäsenet ovat oppineet tuntemaan toistensa työskentelytavat ja ryhmänkeskisestä luottamuksesta on kehittynyt vahva voimavara. Äänisuunnittelija **Reija Jouhtimäki** on äänisuunitellut kaikki neljä aikaisempaa Antti Pirisen ohjaamaa lyhytelokuvaa. Kaikki työryhmän päävastuulliset ovat myös olleet mukana ammattimaailman produktioissa, mikä on osaltaan tuonut nuorille tekijöille itsevarmuutta.

Ohjaaja Antti Pirinen (s. 31.3.1980)

Antti Pirinen on ohjannut ja käsikirjoittanut neljä seuraavaa Elokuva- ja TV-ilmaisun osastolla tuotettua lyhytelokuvaa:

Syksyllä 2003 Lahden Sibeliustalosta kertova eepinen dokumenttielokuva *Välisoitto*.

Keväällä 2004 fiktio *Uusi päivä*.

Syksyllä 2004 lajityyppi kurssin yhteydessä tehty jännityselokuva *Allergia*.

Keväällä 2005 filmikurssin yhteydessä tehty filmituotanto *Koesoitto*.

Antti on myös toiminut kuvaajana, leikkaajana ja äänisuunnittelijana osaston muissa tuotannoissa.

Ammattituotannoissa Antti on työskennellyt valoharjoittelijana kahdessa pitkässä elokuvassa (*Paha Maa*, *Tyttö sinä olet tähti*). Tämän jälkeen hän on toiminut valomiehenä yhdessä lyhytelokuvassa (*Huvudrollen*), kahdessa tv-sarjan pilotissa, kahdeksassa mainoksessa sekä extra-valomiehenä kahdessa pitkässä elokuvassa. Harrastuksellisesti Antilla on musiikillista, draamallista ja kuvataiteellista taustaa.

Kuvaaja Timo Nissi (s.3.9.1980)

Timo Nissi on aiemmin toiminut kuvaajana Elokuva- ja TV-ilmaisun osaston lyhytelokuvissa *Uusi päivä*, *Yhdessä yksin*, ja *Koesoitto*. Lisäksi hän on toiminut valaisijana ja leikkaajana (*Esim. Etäisyyksiä*, *YLE ennakko-osto 2005*) useissa oppilastöissä, mistä on ollut paljon hyötyä myös kuvaajan työssä.

Valoharjoittelijana Timo on toiminut keväällä 2005 kuvatussa YLE:n TV-elokuvassa *Puhdas päämäärä* ja kesällä valoharjoittelijana Talent Housen tuotannossa *F.C. Venus*. Lisäksi hän on työskennellyt valoassistenttina viidessä mainoksessa mm. Film Magicalle ja Woodpecker Film Oy:lle.

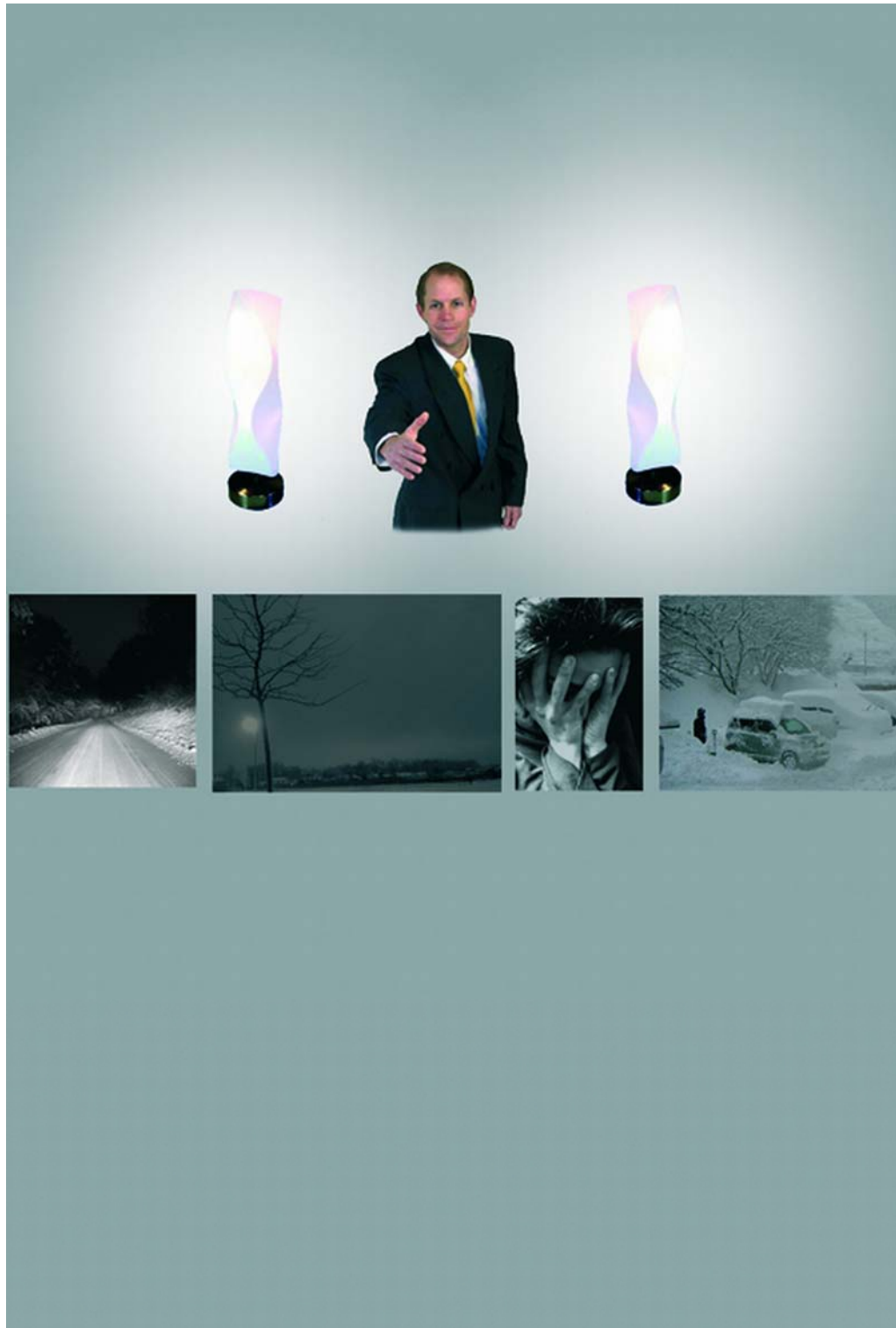
Leikkaaja Jasmiini Ottelin (s. 18.4.1982)

Jasmiini Ottelin on leikannut Elokuva- ja TV-ilmaisun osastolla useita harjoitustöitä kuten nyrkkeilydokumentin *Tahto* ja fiktiot *Tyttöjen ystävydestä* ja *Vasta Karvaan*, sekä yritys yhteistyö projektina tuotetun LAMK:in mainoksen. Lisäksi hänellä on kokemusta myös kuvaajan työstä elokuvassa *Allergia*.

Jasmiini oli 6kk harjoittelijana Prahassa toimivassa amerikkalaisessa tuotantoyhtiö PregnantPictures:ssa storyboard- piirtäjänä, mikä toi hänelle rutkasti kokemusta kuvailmaisusta.

Työryhmän neljäs taiteellinen vastaava, **äänisuunnittelija Reija Jouhtimäki** (s. 24.7.1980) erikoistuu äänisuunnitteluun Heta Partasen ohjaamalla dokumentilla *Ei mopolla mahottomia*.

Hän on toiminut äänisuunnittelijana useissa opiskeluprojekteissa, mm. elokuvissa *Sateenvarjon alla*, *Koe soitto* ja *Etäisyyksiä* (YLE ennakko-osto). Kouluprojektien ohella hän on toiminut myös äänittäjänä Toinen Suomi-projektin dokumenttelokuvassa *Kone 17*.

TUOTANTOTIEDOT 24.1.2006

Elokuvan nimi: Pysäkki	Formaatti: DV / 16:9
Laji: Fiktio	Esityskopio: digibeta
Kesto: n.10 min	Kuvauspäiviä: 5

Sisältö: Jannen sitkeältä puurtamiselta putoaa pohja vaimon petoksen myötä, sillä seurauksella, että Janne ymmärtää, ettei pahan olon levittäminen eteenpäin ratkaise oman elämän ongelmia.

Työryhmä

Ohjaus, käsikirjoitus: Antti Pirinen LAMK/Muotoiluinstituutti	Tuotanto:
Kuvaus: Timo Nissi Ottelin	Tuotantopäällikkö: Jasmiini
Leikkaus: Jasmiini Ottelin	
Äänisuunnittelu: Reija Jouhtimäki	

Tuotantoaikataulu

Käsikirjoitus ja esituotanto	1.9.2005 – 28.2.2006
Kuvaukset ajalla	18.3. – 27.3. 2006
Kuvaleikkaus	6.3-31.3.2006
Äänityöt	1.4.2006-5.5.2006
Online	5.5. 2006
Ensi-ilta	11.5. 2006

Levityssuunnitelma

Elokuvafestivaalit kotimaassa ja ulkomailla

Yhteystiedot

Tuottaja: Erkki Perkiömäki (yliopettaja)
puh. 03-828 2855
gsm: 050-561 9614

Ohjaaja: Antti Pirinen
040-7041925

Osoite: LAMK/Muotoiluinstituutti
Kannaksenkatu 22
15140 Lahti

Tuotantopäällikkö:
Jasmiini Ottelin
050-5390003

LIITE 3

PUNAINEN TUPA JA PERUNAMAA- ELOKUVAN TUOTANTOBUDJETTI				
1. TUOTANTOHENKILÖKUNTA/ PALKAT				
	pv	kk	à euroa	yhteensä
				Henkilökunta yhteensä 0
Palkat ja palkkiot yhteensä				
Sosiaalikulut				
TUOTANTOHENKILÖKUNTA YHTEENSÄ				
				0
2. ESIINTYJÄT				
Näyttelijät:				
Janne	5		150	750
Kauko	3		150	450
Sini	2		150	300
Minna	2		150	300
			Esiintyjät yhteensä	1800
			sosiaalikulut 38%	684
ESIINTYJÄT YHTEENSÄ				2484
3. KULJETUKSET JA MATKAT				
Näyttelijöiden matkakustannukset				
	kpl		à euroa	yhteensä
Turku - Mäntsälä (tai toisin päin)	2		28,61	57,22
Turku - Lahti (tai toisin päin)	2		35,33	70,66
Helsinki - Mäntsälä (tai toisin päin)	7		3,86	27,2
Helsinki - Lahti (tai toisin päin)	7		16,74	117,18
			matkakustannukset yhteensä	272,26
Omat autot				
	pv	vko	à euroa	
1. Fiat Ducato				0
2. Henkilö auto				100
Vuokratut autot				
1. LAMK konsernin pakettiauto				0
			vuokratut autot yhteensä	100
Polttoainekulut				
	litraa		à euroa	
	300		1,25	375
KULJETUKSET JA MATKAT YHTEENSÄ				1019,52
4. MAJOITUS KUSTANNUKSET				
	yö	vko	à euroa	yhteensä

Näyttelijät:

Janne	2	34	68
Kauko	1	34	34
Sini	0		
Minna	0		

Majoitus
yhteensä 102

MAJOITUS YHTEENSÄ 102

5. LAVASTUS JA REKVISIITTA

	pv	vko	à euroa	yhteensä
Lavastus				100
Rekvisiitta				100
Puvustus				100
Maskeeraustarvikkeet				50
Bussin vuokraus ILMAINEN SPONSSI				0

LAVASTUS JA REKVISIITTA YHTEENSÄ 350

6. STUDIO JA KUVAUSPAIKAT

	pv	vko	à euroa	yhteensä
Jannen asunto	3		50	150
Huoltoasema	2		50	100
Katukuvauslupa				30

STUDIO JA KUVAUSPAIKAT YHTEENSÄ 280

7. TUOTANTOTEKNINEN VÄLINEISTÖ JA TARVIKKEET

Kamerakalusto ja tarvikkeet	pv	vko	à euroa	yhteensä
JVC GY-HD100 (kamera)	5			700
Mattebox	5			200
Mini 35 digital PS-Technik	5			380
Lens Zeiss 18mm	5			136
Lens Zeiss Planar 25mm	5			136
Lens Zeiss Planar 35mm	5			136
Lens Zeiss Planar 50mm	5			136
Lens Zeiss Planar 85mm	5			136

Kamerakalusto yhteensä 1960

Alennus 20,0% -432

vakuutus 5,0% 86,4

kamerateippi 20

Kamerakalusto yhteensä 1634,4

Valokalusto

Sail Grid 1/2	5			40
Sail Grid 1/4	5			40
Silver / White Lame	5			40
Twister Clamp (x 3kpl)	5		9	27

				Valokalusto yhteensä	147
Äänikalusto ja tarvikkeet	pv	vko	à euroa	yhteensä	
Radiomikkien patterit	12kpl		5		60
				Äänikalusto yhteensä	60
TUOTANTOTEKNINEN VÄLINEISTÖ YHTEENSÄ					1841,4
8. ORIGINAALIMATERIAALIT					
	m	kpl	à euroa	yhteensä	
miniDV nauhat 60min		10	5		50
DAT nauhat					0
ORIGINAALIMATERIAALIT YHTEENSÄ					50
9. SÄHKÖ					
Sähköpääkeskuksen asennus					200
vuokra					60
SÄHKÖ YHTEENSÄ					260
10. EDITOINTI					
On line edit	pv	h	à euroa	yhteensä	
Oma					0
Vuokrattu					0
				On line yhteensä	0
		kpl	à euroa	yhteensä	
Kopiot					
EDITOINTIKUSTANNUKSET YHTEENSÄ					0
11. ÄÄNEN JÄLKIKÄSITTELY					
Äänityöasema	pv	h	à euroa	yhteensä	
					0
ÄÄNEN JÄLKIKÄSITTELY YHTEENSÄ					0
12. MUSIIKKI					
	pv	h	à euroa	yhteensä	
Säveltäjä					100
Muusikot					
J. Karjalainen: Telepatiaa: kesto 3:57					
Teostomaksut		2min	1,41e/s		167,1
Teoston kopiokorvaukset	kopio5kpl	2min	0,007e/s/k		4,8
Gramex-maksut		2min	1.61e/s		190,8

MUSIIKKI YHTEENSÄ 462,7

13. KOPIOKUSTANNUKSET				
	m	kpl/h	à euroa	yhteensä
Video Master -kopiot Dvcam		3	20	60
DVD-kopiot		10	2	20
KOPIOKUSTANNUKSET YHTEENSÄ				80
14. MARKKINOINTI KUSTANNUKSET				
	m	kpl/h	à euroa	yhteensä
Video kopiot DVCAM		3	20	60
Video kopiot DigiBeta		2	20	40
DVD-kopiot		20	2	40
VHS-kopiot		4	2,5	10
Juliste ja muut printti kopiot				30
MARKKINOINTI YHTEENSÄ				180
14. MUUT KUSTANNUKSET				
	pv		à euroa	yhteensä
Vakuutukset				
Kalustovakuutus				
Kalustovakuutus				
Tuotanto- tai valmistumisvakuutus				
			Vakuutukset yhteensä	0
Toimistokulut				
Toimistokulut				
2. Puhelin ja fax				20
3. Kopiointi				70
4. Vuokra vko/kk				
			Toimistokulut yhteensä	90
MUUT KUSTANNUKSET YHTEENSÄ				90
ERIKOISEFEKTI KUSTANNUKSET				
Vpk valvoja				0
TUOTANTOKUSTANNUKSET YHTEENSÄ				7199,62

LIITE 4

Työryhmätarve:

Ohjaaja
Tuottaja
Tuotantopäällikkö
Apulaisohjaaja

Kuvaaja
Kamera-assistentti
Video assistentti
Kuvaussihteeri

Valaisija
Best boy
Valomies
Valomies

Grip

Leikkaaja

Äänisuunnittelija / Äänittäjä
Ääniassistentti
Ääniassistentti

Järjestäjä
Järjestäjän assistentti
Runner

Lavastaja
Lavastajan assistentti
Rekvisitööri

Puvustaja

Maskeeraaja
Maskeeraaja

Catering
Catering

Still-kuvaaja
Graafikko

LIITE 5

TYÖRYHMÄLISTA

Ohjaaja	Antti Pirinen
Tuottaja	Erkki Perkiömäki
Tuotantopäällikkö	Jasmiini Ottelin
Apulaisohjaaja	Heta Partanen
Leikkaaja	Jasmiini Ottelin
Kuvaaja	Timo Nissi
Kamera-assistentti	Teemu Koivisto
Video assistentti	Italo Moncada
Kuvaussihteeri	Hanna Aartolahti
Valaisija	Antti Rautava
Best boy ei to	Tuukka Jouhtimäki
Valomies	Aki Mäkiaho
Valomies	Markus Kangas
Valomies (tuuraus)	Antti Janhunen
Grip	Markku Parikka
Grip (tuuraus)	Harri Komulainen
Äänisuunnittelija/ Puomi	Reija Jouhtimäki
Äänittäjä	Olli-Pekka Jauhiainen
Äänittäjä	Tiina Hovatta
Äänittäjä	Tuomas Onttonen
Äänittäjä	Kristiina Salmén
2.Puomi	Mikko Saviniemi
Foley	Heta Partanen
Järjestäjä	Antti Onkila
Järjestäjän assistentti	Aarno Snellman-Junna
Runneri	Joel Siitonen
Runneri	Teemu Korhonen
Lavastaja	Timo Sulkamo
Lavastajan assistentti	Reetta Paavola
Rekvisitööri	Anni Mattila

Puvustaja	Irene Karsten
Maskeeraaja	Hanna-Leena Rekola
Maskeeraaja	Susan Nurminen
Maskeeraaja	Mervi Virta
Maskeeraaja	Janita Piipponen
Still-kuvaaja	Ari Parviainen
Catering	Topias Parkkonen
Catering	Tuomo Savolainen
Catering	Mikko Saviniemi
Catering	Kari Niemi
Catering	Kaisa Heikkinen
Graafikko	Ilmari Hakkola
	Jani Karttunen
	Ari Parvianen
Musiikki	Ismo Haavisto